ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ლანა მეზურნიშვილი

სოციალური საკითხების გაშუქება ქართულ ონლაინ მედიაში (ონლაინ მედია საშუალებების - “ნეტგაზეთის”, “ლიბერალისა” და “ტაბულას” 2016 წლის პუბლიკაციების შინაარსობრივი ანალიზი)

სამაგისტრო პროგრამა “მედია და ახალი ტექნოლოგიები”
სამაგისტრო ნაშრომი შესრულებულია ჟურნალისტიკის მაგისტრის
აკადემიური ხარისხის მოსაპოვებლად

ხელმძღვანელი : მაგდა მემანიშვილი,
ჟურნალისტიკის დოქტორი
თსუ-ს ასისტენტ-პროფესორი

თბილისი, 2017

ანოტაცია

წინამდებარე თემის "სოციალური საკითხების გაშუქება ქართულ ონლაინ მედიაში" მიზანია დადგინდეს: რამდენად ხშირად და სიღმისეულად აშუქებს ჩვენ მიერ შერჩეული ინეტერნეტ გამოცემები სოციალური სახის პრობლემებსა,თუ საკითხებს. ყველა სოციალური თემის გაშუქებას თანაბარი ყურადღება ეთმობა თუ არა, რამდენად მრავალფეროვანია თემატიკა და, ასევე, რომელ სოციალურ საკითხებს აშუქებს ჩვენი ონლაინ მედია ყველაზე უფრო ხშირად.

კვლევის საგანია ონლაინ მედია გამოცემების: „ლიბერალის" , „ტაბულასა" და „ნეტგაზეთის" ვებ გვერდები. საკვლევი პერიოდია 12 თვე (2016 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე). სამაგისტრო ნაშრომზე მუშაობისას გამოვიყენეთ შინაარსობრივი ანალიზის რაოდენობრივი და თვისებრივი მთოდები.

კვლევის შედეგად გამოიკვეთა, რომ"ნეტაგზეთს" თანაბრად აინტერესებს განათლების საკითხები და ადამიანის სოციალური უფლებების შელახვა, თითქმის ასეთივე ინტერესი აქვს ჯანდაცვის საკითხებისა და დასაქმება/უმუშევრობის მიმართ.

"ტაბულა" სიხშირის თვალსაზრსით სოციალურ საკითხებს ყველაზე უფრო ნაკლები ინტენსივობით აშუქებს და აქაც თანაბარ ყურადღებას უთმობს როგორც ადამიანის სოციალური უფლებების შელახვას, ასევე - განათლებისა და ჯანდაცვის საკითხებს. "ტაბულას" ინტერესის სფეროში სოფლის მეურნეობასთან დაკავშირებული საკითხებიც მოექცა.

თემატური პრიორიტეტის თვალსაზრისით "ლიბერალს" ყველაზე მეტად ჯანდაცვის საკითხები აინტერესებს, შემდეგ ადამიანის სოციალური უფლებების შელახვა და განათლება. უმუშევრობა/დასაქმებას "ლიბერალიც" ნაკლებ ყურადღებას აქცევს, სოფლის მეურნეობის შესახებ კი, "ნეტგაზეთის" მსგავსად, "ლიბერალს" არც ერთი პუბლიკაცია არ გამოუქვეყნებია.

მსგავსებებში ყველაზე მკაფიო ტენდენცია ისაა, რომ სოციალურ თემატიკაზე წერისას არც ერთი გამოცემა არ იყენებს დისკრიმინაციულ გამონათქვამს, ანდა - დამოკიდებულებას. მასალების უმრავლესობა დაბალანსებულია, განსხვავების კუთხით ცალსახა განსხვავება დაფიქსირდა "ლიბერალის" სარედაქციო პოლიტიკაში. ეს გამოცემა არ ლიდერობს სოციალურ თემაზე მომზადებული ჟურნალისტური

მასალების ოდენობით (ამ მხრივ ლიდერი "ნეტგაზეთია"), თუმცა წყაროთა მრავლფეროვნების კუთხით "ლიბერალი" ცალსახად პირველობს. ჟურნალისტური მასალის ე.წ. გმირი (სამუშაოს მაძიებელი, სტუდენტი, მოსწავლე, ჯანრთელობის პრობლემის მქონე პირი...) "ლიბერალში" ყველაზე უფრო ხშირად გვხვდება. ეს გამოცემა, დანარჩენ ორ გამოცემასთან შედარებით, ყველაზე ხშირად ციტირებს სოციალურ თემატიკაზე მომზადებულ კვლევებს და რეპორტიორებს ამ გამოცემაში გაცილებით მეტი ძალისხმევა აქვთ დახარჯული საჯარო უწყებებიდან კომენტარის მოპოვებისთვის.

მაშასადამე სოციალურ თემატიკაზე მასალების გამოქვეყნების სიხშირით "ნეტგაზეთი" გამოირჩევა, წყაროთა სიუხვითა და მრავლფეროვნებით - "ლიბერალი", "ტაბულა," კი ყველაზე უფრო იშვიათად და მშრალად აშუქებს სოციალურ თემებს.

Annotation

Coverage of social issues in Georgian media

(Content analysis of 2016 year publications of Online Media Outlets - "Netgazeti", "Liberali" and "Tabula")

Author: Mezurnishvili Lana

The aim of the foregoing topic “Coverage of social issues in Georgian media” is to determine: how often Internet Publications selected by us cover the social problems or issues; Whether coverage of all the social issues is paid equal attention to or not; How the subject varies and also, which social issues are covered by our Online Media most frequently.

The subject of the research is web pages of Online Media Publications: "Liberali", "Tabula" and "Netgazeti". The study period is 12 months (from January 1, 2016 until January 1, 2017). While working on the Master's work, we have used quantitative and qualitative methods of content analysis.

The research has revealed that"Netgazeti" is equally interested in educational issues and social human rights violations;It has almost the same interest in health care and employment/ unemployment.

In terms of frequency, "Tabula" covers social issues with the least intensity and here too it pays equal attention to social human rights violations, as well as the educational and health issues. Agriculture related issues have also come to the interest of "Tabula".

In terms of thematic priority, "Liberali" is most interested in healthcare issues, then social human rights violations and education. "Liberali" draws less attention to "unemployment/employment", too. "Liberali" did not publish any publications about agriculture, like Netgazeti.

The most obvious tendency in similarities is that while writing on the social subject, none of the publications use discriminatory expression or attitude.

The majority of the materials are balanced. In terms of difference, the unequivocal difference was observed in the editorial policy of "Liberali". This publication is not a leader in the amount of journalistic materials prepared on social issues (in this regard, the leader is "Netgazeti"). However, in terms of diversity of the sources, "Liberali" uniquely leads. So-called hero of the Journalistic Material (job seeker, student, pupil, person with health problems...)is most frequently found in "Liberali". This publication most frequently cites the researches prepared on social issues compared to the other two ones and in this publication reporters have made much more effort to get a comment from public agencies.

Therefore, "Netgazeti" is distinguished with the frequency of publishing materials on social issues, and "Liberali" is distinguished by variety and abundance of the sources. "Tabula" covers the social issues most rarely and dryly.

სარჩევი

**შესავალი - - -

შესავალი

სოციალური საკითხების სიღრმისეული და ადეკვატური გაშუქება სულ უფრო და უფრო მნიშვნელოვანი ხდება ხარისხიანი და სანდო მედიის განვითარების პროცესში. სიღარიბე, უმუშევრობა, ჯანმრთელობის დაცვა, განათლება, გარემოს დაცვა, მოწყვლადი სოციალური ჯგუფების პრობლემატიკის ადეკვატური წარმოჩენა - ეს საკითხები კეთილდღეობის მქონე ქვეყნებისთვისაც სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია. მით უფრო დიდი დატვირთვა აქვს სოცაილური საკითხების გაშუქებას სოციალურად შეჭირვებულ ისეთ ქვეყანაში, როგორიც საქართველოა.

სწორედ ამიტომ დავინტერესდით,თუ როგორ შუქდება სოციალური საკითხები ქართულ ონლაინ მედიაში. ამის დადასდგენად სამი ყველზე უფრო ცნობილი და ავტორიტეტული მედია პორტალი - "ნეტგაზეთი", "ლიბერალი" და "ტაბულა" - შევარჩიეთ.

კვლევის მიზანია დადგინდეს:რამდენად ხშირად და სიღმისეულად აშუქებს ჩვენ მიერ შერჩეული ინეტერნეტ გამოცემები სოციალური სახის პრობლემებსა, თუ საკითხებს.ყველა სოციალური თემის გაშუქებას თანაბარი ყურადღება ეთმობა თუ არა, რამდენად მრავალფეროვანია თემატიკა და, ასევე, რომელ სოციალურ საკითხებს აშუქებს ჩვენი ონლაინ მედია ყველაზე უფრო ხშირად.

მიზნის მისაღწევად გამოვკვეთეთ შემდეგი **საკვლევი კითხვები:**ქართული ონლაინ მედია, კერძოდ კი, ჩვენ მიერ შერჩეულ სამი მედია პორტალში(„ლიბერალი" , „ტაბულა" და „ნეტგაზეთი") ერთი წლის განმავლობაში გამოქვეყნებულ პუბლიკაციები

- რამდენად მრავალფეროვანია სოციალური თემატიკა და რა სოციალური საკითხები შუქდება?
- სოციალურ საკითხებზე მომზადებულ პულიკაციებში -ინფორმაციული მასალა ჭარბობს,თუ - ანალიტიკური?
- რამდენად სრულყოფილად, მრავალმხმრივად და დაბალანსებულად არის მომზადებული სოციალურ თემებთან დაკავშირებული ახალი ამბები?
- რამდენად ღრმად და საფუძვლიანად არის გაშუქებული სოციალურ თემატიკაზე მომზადებული ანალიზური ჟურნალისტური მასალები?

- რამდენად იცავს ჟურნალისტი ჟურნალისტური ეთიკის პრინციპებს? და თუ არ იცავს, მაშინ რა სახის დარღვევებს ვხვდებით?

კვლევის საგანია ონლაინ მედია გამოცემების: „ლიბერალის“ , „ტაბულასა“ და „ნეტგაზეთის“ ვებ გვერდები. საკვლევი პერიოდია 12 თვე (2016 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე).

კვლევის ჰიპოტეზა-ქართული ონლაინ მედია ხშირად არღვევს პროფესიულ სტანდარტებს ,მოვლენურად ინტერესდება ფაქტებით და არ იჩენს მუდმივ ,თანმიმდევრულ ინტერესს სოციალური პრობლემის საკითხების გაშუქების მიმართ.არ ებრძვის სტიგმას,სტანდარტების დარღვევის შედეგად ხელს უწყობს სტერეოტიპების დამკვიდრებას.

სამაგისტრო ნაშრომი შესავლისა და დასკვნის გარდა შედგება სამი ძირითადი ნაწილისგან - ლიტერატურის მიმოხილვა, კვლევის მეთოდი, კვლევის შედეგები. დასკვნის შემდეგ ვცადეთ მოკლედ ჩამოგვეყალიბებინა კვლევის ძირითადი მიგნებები და შეგვემუშავებინა შესაბამისი რეკომენდაციები.

1. ლიტერატურის მიმოხილვა

სამაგისტრო შრომაზე მუშაობისას დავამუშავეთ სოციალური საკითხების შესახებ არსებული რამდენიმე ქართულენოვანი წიგნი. გარდა ამისა, გავეცანით სხვადასხვა კვლევებს, რომლებიც ქართულ მედიაში სოციალური თემების გაშუქებას ეძღვნება და, არსით, ფაქტობრივად, მედია მონიტორინგის ანგარიშებია.გთავაზობთ ჩვენ მიერ მოძიებული დადამუშავებული ლიტერატურის მოკლე მიმოხილვას.

1.1. წიგნები

სამაგისტრო ნაშრომზე მუშაობისას გამოვიდა ოლიკო ციხკარიშვილის წიგნი **,,ჟურნალისტიკისგზამკვლევისოციალურისაკითხებისგაშუქებაში**[1].წიგნში მიმოხილულია ისეთი სოციალური საკითხების გაშუქების თავისებურებები, როგორიცაა სიღარიბე, უმუშევრობა, დასაქმება, განათლება, ჯანმრთელობის ქვეთემები (აივ ინფექცია შიდსი; ნარკოდამოკიდებულება და ალკოჰოლიზმი)„სრულიად გაერკვიეთ იმ საკითხებში ,რომლის შესახებაც წერთ.

ჟურნალისტებს ხალხის ინფორმირების შესანიშნავი შესაძლებლობა აქვთ.ამავე დროს,ისინი პასუხიმგებელნი არიან მათ მიერ მოწოდებული ინფორმაციის სისწორეზე.

ჟურნალისტებისათვის, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა მიმართ თანაგრძნობისა და მათ შეცოდებას შორის დიდი განსხვავებაა. თუ თანაუგრძნობთ, ეს ნიშნავს, რომ მათ, როგორც პიროვნებას აფასებთ, რადგან მათთან გისაუბრიათ, მათ გვერდით ყოფილხართ და საკუთარი თვალით გინახავთ მათი ცხოვრება. შეცოდებაში ყოველთვის არის ქედმაღლური დამოკიდებულების რაღაც ელემენტი, თითქოს თქვენ, ანდა ვინმე სხვამ, უკეთესად იცის, რა სჭირდებათ შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირებს.თუ თქვენი შეხედულებები, არაა თავად შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირების, არამედ, მათ შესახებ სხვა ხალხის ნათქვამის საფუძველზე ყალიბდება, უფრო სავარაუდოა, რომ თქვენ, მათი შეცოდების გრძნობა გაგიჩნდათ.ამ შემთხვევაში, ვერ იქნებით მზად, რომ მათ შესახებ დაწეროთ“[2].

---

[1]ცისკარიშვილი ოლიკო, ჟურნალისტის გზამკვლევი სოციალური საკითხები გაშუქებში, თბილისი, 2017 წ.

[2]ცისკარიშვილი ოლიკო, ჟურნალისტის გზამკვლევი სოციალური საკითხები გაშუქებში, თბილისი, 2017 წ; გვ:64.

წიგნი ,,ბავშვთა საკითხების გაშუქება ქართულ მედიაში“[3]

ემსახურება მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებში ბავშვებთან დაკავშირებული საკითხების გაშუქების პოპულარიზაციას, რომელიც დააკმაყოფილებს ჟურნალისტთა საერთაშორისო ფედერაციის მიერ აღიარებულ სტანდარტებსა და ეთიკურ ნორმებს.

შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა გაშუქების შესახებ კონკრეტულ რჩევებსა და მითითებებს გვაძლევს სახელმძღვანელო, რომელიც სტუდენტებისთვის არის შექმნილი.

სახელმძღვანელო ინდივიდის პატივისცემისა და მისი უფლებების აღიარებისკენ მოგვიწოდებს. ,,ჟურნალისტები, პირველ ყოვლისა, აუცილებლად უნდა გაესაუბრონ თავად ბავშვებს, რომელთაც შეზღუდული შესაძლებლობები აქვთ, მისცენ მათ ხმის უფლება და არ დაეყრდნონ მასალის მოთხრობისას მხოლოდ იმას, რასაც სხვები მოუთხრობენ ბავშვების შესახებ, თუნდაც ამას სიმპატიით აკეთებდნენ.იგივე პრინციპი ვრცელდება ტერმინოლოგიის გამოყენებისას: ნეიტრალური ენა საუკეთესო გზაა. შეეკითხეთ თავად იმ ადამიანს, რომელზეც წერთ, თუ როგორ სურს მას, რომ მოიხსენიონ“[4], აღნიშნულია წიგნში.

სახელმძღვანელო გვაძლევს სასარგებლო რჩევებს შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ბავშებთან მუშაობისთვის.

კიდევ ერთი წიგნი, რომელსაც სამაგისტრო შრომაზე მუშაობისას გავეცანით 2012 წელს ფონდ ღია საზოგადოება საქართველოს მხარდაჭერით გამოიცა. დავით გზირიშვილის წიგნი “დამოუკიდებელი საქრთველო -სოციალური და ჯანმრთელობის დაცვის სისტემები”[5]. წიგნში მიმოხილულია, თუ რა ეტაპები გაიარა საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ დამოუკიდებელმა საქართველომ სოციალური უსაფრთხოებისა და ჯანდაცვის სისტემების მშენებლობის კუთხით. ავტორი ამ კუთხით სახელმწიფოს განვითარებას სამ ძირითად ეტაპად ჰყოფს: 1990-1995 წლებს იგი ინერციის პერიოდს უწოდებს და მიიჩნევს, რომ ამ წლებში საქართველოში საბჭოთა სისტემის ჯანდაცვისა და სოციალური სისტემების მოდელი ინერციით არსებობდა.

---

[3]პაიჭაძე დავით;ბავშვთა საკითხების გაშუქება, თბილისი, 2006წ. გვ:10.

[4]იქვე

[5]გზირიშვილი დავით, დამოუკიდებელი საქართველო-სოციალური და ჯანმრთელობის დაცვის სიტემები, თბილისი 2012 წ.

მომდევნო ეტაპს იგი სისტემის ცვლილების პირველ ტალღას უწოდებს და ამ ეტაპს 1995-2003 წლებით შემოსაზღვრავს.ავტორის თქმით, აღნიშნულ წლებში "პრაქტიკულად ქაოსიდან, თავიდან შეიქმნა ჯანმრთელობის დაცვის მთელი სისტემა და სოციალური დაცვის სისტემის დიდი ნაწილი.სახელმწიფო ესწრაფოდა ორივე მთგანი მიეახლოებინა საუკეთესო ევროპული მოდელებისათვის დამახასიათებელი სოლიდარობის, თანასწორობის, უნივერსალიზმის და უზრუნველი ყოფის ტრადიციებისათვის"[6].

კიდევ ერთი ეტაპი, რასაც დავით გზირიშვილი გამოყოფს, 2004-2010წლებია. იგი ამ პერიოდს ცვლილებების მეორე ტალღას უწოდებს და ამ წლებს აფასებს, როგორც ჰიბრიდული რეფორმების წლებს, რის შემდეგაც საქართველოში სოციალური დაცვისადა ჯანმრთელობის დაცვის სისტემები გახდა ევროპული ქვეყნების სხვადასხვა ტრადიციის ნარევი.

აღნიშნული წიგნი არის უახლოესი წარსულის მიმოხილვის მცდელობა და დამოუკიდებელ საქართველოში სახელმწიფოს სოციალური პოლიტიკის კრიტიკული ანალიზი. იგი უდავოდ დატვირთულია ფაქტებით, მონაცემებითა და სხვა ქვეყნების სოციალურ სისტემებთან საქართველოს შედარებებით. თუმცა, ეს არის წმინდად სოციალური სფეროს წიგნი, სადაც ჟურნალისტური ხერხებსი და სტანდარტები არ არის განხილული (ავტორს საერთოდ არ დაუსახავს ეს მიზნად).თუმცა,იმ ჟურნალისტებისათვის, ვინც მუშაობს სოციალურ საკითხებზე, წიგნი ძალიან სასარგებლოა, რადგან იძლევა გასული 30 წლის და ამ დროის განმავლობაში სოციალური სისტემის ცვლილების ფართო სურათს.

სამაგისტრო კვლევაზე მუშაობისას მეთოდოლოგიის შესარჩევად გამოვიყენეთ თინათინ ზურაბიშვილის ავტორობით 2006 წელს გამოცემული წიგნი **თვისებრივი მეთოდები სოციალურ კვლევაში**[7].წიგნში ახსნილია სოციოლოგიური კვლევის სხვადასხვა მეთოდები და მოცემულია ამ მეთოდების პრაქტიკაში გამოყენების სასარგებლო რეკომენდაციები. კვლევისთვის ჩვენ შინაარსობრივი ანალიზის როგორც რაოდენობრივი,ისე-თვისებრივი მეთოდები გამოვიყენეთ.

---

[6]იქვე

[7]ზურაბიშვილი თინათინ, თვისებრივი მეთოდები სოციალურ კვლევაში, თბილისი, 2006.

“კონტენტ-ანალიზი სოციოლოგიური კვლევის მეთოდია, რომლის მეშვეობითაც შეისწავლება სხვადასხვა ტიპის დოკუმენტი ამა თუ იმ მაჩვენებლების გამოვლენის სიხშირის დაფიქსირების მიზნით. ტერმინი ქართულად ითარგმნება, როგორც „შინაარსის ანალიზი“; ის შეიძლება იყოს როგორც რაოდენობრივი, ასევე- თვისებრივი”[8].

1.2. კვლევები

კვლევების მოძიებისას, აღმოჩნდა, რომ ზოგადად სოციალური საკითხების გაშუქების შესახებ ქართულენოვანი კვლევები თითქმის არ არსებობს. ანდა არსებობს, მაგრამ მოველებულია. მაგალითად, 2011 წელს საზოგადოებრივიმაუწყებლის მთავარ საინფორმაციო გამოშვებებზე ჩატარებულის მედიამონიტორინგის შედგები თუმც, ძალიან საინტერესოა[9], მაგრამ კვლევის მიგნებების გავრცელება 2017 წლის საზოგადოებრივ მაუწყებელზე არასწორია.

კვლევების ძიებისას შეგვხვდა ქართული ტელე და ბეჭდური მედიის არაერთი მედიამონიტორინგის ანგარიში, თუმცა აქაც არა მთლიანად სოციალური საკითხები, არამედ კონკრეტული სოციალური თემის (მაგალითად, შშმ პირების, ანდა ბავშვთა საკითხების...) გაშუქების თავისებურებებია გამოკვლეული და, ისიც, ძირითადად მხოლოდ ყოველდღიურ გაზეთებში, ანდა წამყვანი ტელეარხების (“რუსთავი2”-ის, “იმედის”, “პირველი არხის”) მთავარ საინფორმაციო გამოშვებებში. თუ როგორ აშუქებს ინტერნეტ მედია სოციალურ საკითხებს ზოგადად, ანდა რომელიმე სოციალურ სფეროს - ამის შესახებ მედიამონიტორინგის რაიმე ანგარიში ჩვენ ვერ მოვიძიეთ.

ქართულ ბეჭდურ და ტელე მედიაში სოციალური თემების გაშუქებაზე დაკვირვების შედეგად გამოტანილი დასკვნები იმდენად საგულისხმო გვეჩვენა, რომ უპრიანად მივიჩნიეთ ზოგიერთი დასკვნის ციტირება.

მაგალითად, 2011 წელს ქართულ ბეჭდურ მედიაზე დაკვირვების შედეგად ჯანდაცვის საკითხების გაშუქების საინტერესო ტენდენციები გამოვლინდა: “წყაროების გამოყენებასთან დაკავშირებით რამდენიმე ტენდენცია გამოიკვეთა:ჟურნალისტს ან

[8]იქვე, გვ: 101

[9]მსხილაძე ქეთი, “სოციალური თემატიკა საინფორმაციო პროგრამებში”, მედიის განვითარების ფონდი, თბილისი, 2011 წ
http://eurocommunicator.ge/mdf/uploads//Socialuri_tematika_sainformacio_gamoshvebebshi.pdf (ბოლო შესვლა 2017 წლის 5 ივლისი)

საერთოდ არ ჰყავს წყარო გამოყენებული, ან წყარო არასრულია, რაც ნიშნავს, რომ ჟურნალისტი მასალაში არ იყენებს სამ წყაროს ან სამ წყაროზე მეტს, რაც პროფესიული სტანდარტების თანახმად, აუცილებელია. შეიმჩნევა გენერალიზებული, კრებითი, მრავლობით რიცხვში წყაროს მოხსენიება. მაგალითად:„სპეციალისტები აღნიშნავენ“, “კლინიკების წარმომადგენლები“, „ბევრი კვლევაა ჩატარებული“, „სპეციალისტები ვინც ამ მოსაზრებას ავრცელებს“, „ფსიქოლოგები ამბობენ“, „ბოლოდროინდელმა კვლევამ აჩვენა“, „ყველა ფრანგი სპეციალისტი“,„ამერიკელი ექსპერტები“, „სპეციალისტები“, „მეცნიერების საერთაშორისო ჯგუფი“.გენერალიზაციის შემთხვევაში, ინფორმაციის სანდოობა კითხვის ნიშნის ქვეშ დგება.რჩება შთაბეჭდილება, რომ აღნიშნული ხერხით, ჟურნალისტი ცდილობდა დაეფარა,ის, რომ არ ყავდა წყარო. სტატიებში ჟურნალისტები ხშირად რამდენიმე კომპლექსურ საკითხს ერთდროულად ეხებიან და ცდილობენ განაზოგადონ პრობლემა, მიუხედავად იმისა,რომ მასალა არ იძლევა განზოგადების საშუალებას. მაგალითად, ერთ სკოლაში აღმოჩენილი ნარკოტიკის მიხედვით, რომლითაც მოსწავლეები გაბრუებულებიიყვნენ (თუმცა ესეც არ დასტურდება ფაქტებით და მხოლოდ მასწავლებლის ეჭვად რჩება) ჟურნალისტი ამტკიცებს, რომ ყველა სკოლაში თბილისის მასშტაბით,საგანგაშო ტენდენციაა. ამავე სტატიაში დასმულია პრობლემა აფთიაქებში ურეცეპტოდ გაცემულ პრეპარატებზე. ორივე საკითხზე პასუხის გაცემას ჟურნალისტი სტატიაში მხოლოდ ერთ, ისიც ნაკლებად კონპეტენტურ წყაროზე (მასწავლებელზე) დაყრდნობით ცდილობს.”[10] მართალია, ამ კვლევის ჩატარების შემდეგ 6 წელი გავიდა, თუმცა, ვვარაუდობთ, რომ აღნიშნული პრობლემა კვლავ რჩება ქართული მედიის ერთ-ერთ ძირითად თავისებურებად.

საგულისხმოა საქართველოს ჟურნალისტური ეთიკის ქარტიის ყოველ წლიური მონიტორონგის შედეგები. ქარტია ქართულ ტელე ონლაინ და ბეჭდურ მედიას ბავშვთა საკითხების გაშუქების კუთხით ყოველწლიურად აკვირდება. 2016 წელს მედიაში ბავშვთა საკითხების შესახებ გამოქვეყნებულ ბოლო ანგარიშში არაერთი საინტერესო მიგნება გამოიკვეთა, ჩვენ ამ მიგნებების მხოლოდ ერთ ნაწილს გთავაზობთ: “

[10]ცომაია თიკო, ჯანმრთელობის საკითხების გაშუქება მედიაში, მედიის განვითარების ფონდი, თბილისი, 2011 წელი; http://eurocommunicator.ge/mdf/uploads//Coverage_of_Health_Issues_by_Georgian_Media_GEO.pdf (ბოლო შესვლა 2017 წლის 5ივლისი)

➢ პრობლემად რჩება ბავშვების გამოყენება რეკლამისა და ქველმოქმედების ობიექტებად. ხშირად ასეთ შემთხვევაში ერთი და იგივე ტექსტი სხვადასხვა ონლაინ მედია საშუალებებში ქვეყნდება, მაგრამ მითითებული არ არის, რომ ტექსტი დაფინანსებულია და არ მომზადებულა სარედაქციო პასუხისმგებლობის ქვეშ.

➢ პოლიტიკოსები/სახელმწიფო უწყებები ბავშვების მძიმე სოციალურ მდგომარეობასაქტიურად იყენებენ საკუთარი პოპულარიზაციისთვის რაშიც ხელს უწყობს მედია.

➢ სოციალურ პრობლემებზე მომზადებულ მასალებში ხშირ შემთხვევაში ბავშვი ემოციის გასამძაფრებლად გამოიყენება.

➢ ჯანმრთელობის პრობლემის მქონე ბავშვების საკითხი უმთავრესად ქველმოქმედებისჭრილში შუქდება, მედია ცდილობს თავად მოიძიოს სახსრები მათ დასახმარებლად და აქცენტს არ აკეთებს სისტემურ პრობლემაზე, რის გამოც ბავშვებს რიგითი მოქალაქეების დახმარება სჭირდებათ.

➢ ბავშვებთან დაკავშირებით მომზადებულ მასალებში ეთიკური სტანდარტების დარღვევა რამდენიმე შემთხვევაში გამოიხატა ძალადობის მსხვერპლი ანდა სავარაუდო არასრულწლოვანი დამნაშავის იდენტიფიცირებაში.

➢ კვლავაც არაერთი მასალა გამოქვეყნდა, რითიც ბავშვების სხვდასხვა ნიშნით სტიგმატიზება მოხდა.

➢ იშვიათია საერთო მაუწყებელი, რომელსაც ერთი გადაცემა მაინც აქვს ბავშვებისთვის განკუთვნილი.

➢ საბავშვო არხების ეთერში გასული გადაცემები ვერ სთავაზობს საინტერესო და მრავალფეროვან შინაარსს სხვადასხვა ასაკის არასრულწლოვნებს”[11].

ერთადერთი მაშტაბური კლევა, რომელიც ქართულ მედიაში სხვადასხვა თემატიკის (მართლმსაჯულების საკითხები, ადგილობრივი თვითმმართველობის საკითხები, საარჩევნო საკითები, ეკონომიკა...) გაშუქებას ეხება 2011 წელს “კავკასიის

[11]“ბავშვთა საკითხების გაშუქების მედიამონიტორინგის ანგარიში, 2016 წლის 1 აპრილი -1 დეკმბერი”;საქართველოს ჟურნალისტური ეთიკის ქარტია; თბილისი, 2017 წ; http://qartia.org.ge/wp-content/uploads/2016/12/%E1%83%9B%E1%83%9D%E1%83%9C%E1%83%98%E1%83%A2%E1%83%9D%E1%83%A0%E1%83%98%E1%83%9C%E1%83%92%E1%83%98%E1%83%A1-%E1%83%90%E1%83%9C%E1%83%92%E1%83%90%E1%83%A0%E1%83%98%E1%83%A8%E1%83%98-20.12.pdf (ბოლო შესვლა 2017 წლის 5 ივლისი)

კვლევითი რeსურსების ცენტრის" ზედამხედველობით 7-მა ორგანიზაციამ ჩაატარა (ISFED, HRC, CDI, INTERNEWS, GIPA, CSI, CRRC)[12]. კვლევა სამ ეტაპად ჩატარდა მოიცვა როგორც ბეჭდური, ისე ონლაინ და ტელე მედია.

ქართულ მედიაში სოციალური საკითხების გაშუქების შესახებ კვლევაში ასეთი დასკვნაა გამოტანილი: "... კვლევამ „სოციალური საკითხების გაშუქება ქართულ ბეჭდურ და ტელემედიაში" აჩვენა, რომ სოციალური თემები ქართულ მედიაში არასათანადოდ შუქდება. მძიმე სოციალური ფონი ტელევიზიით მხოლოდ ისეთ სიუჟეტებში აისახება, სადაც სახელისუფლებო სტრუქტურები ან ქველმოქმედი ადამიანები სოციალურად დაუცველი და გაჭირვებული მოსახლეობის სხვადასხვა ფენის წარმომადგენლებისთვის გარკვეულ აქციებს მართავენ. არც ერთ სტატიასა და სიუჟეტში არ არის საუბარი თავად პრობლემაზე. ლაპარაკი სოციალურად გაჭირვებულ ადამიანებზე მხოლოდ ირიბად მიმდინარეობს და მათ არ ეძლევათ კომენტარის გაკეთების საშუალება თუ არ ჩავთვლით გაწეული დახმარების გამო მადლობის გადახდას. პრობლემის სირთულიდან გამომდინარე, საინტერესოა სიუჟეტებსა და სტატიებში გამოყენებული ზოგადი ტონიც, რომელიც, უმეტეს შემთხვევაში, ნეიტრალურია ტელევიზიით გადაცემული ვიზუალური მასალით უფრო მეტად დადებითი განწყობის შექმნის ფონზე.

სოციალური საკითხების გაშუქებისას მასალის უდიდეს ნაწილში ყურადღების ცენტრში დედაქალაქია მოქცეული მიუხედავად იმისა, რომ, როგორც ცნობილია, რეგიონებში არსებული სოციალური ფონი გაცილებით უფრო მძიმეა. მონიტორინგის პირველ ორ პერიოდში სატელევიზიო არხებითა და გაზეთებით ამ თემისადმი მიძღვნილი 77 სიუჟეტიდან და სტატიიდან 33 თბილისს შეეხებოდა, 15 ერთეულის იდენტიფიცირება რეგიონის მიხედვით არ მომხდარა, სხვადასხვა რეგიონს კი საშუალოდ სამი რეპორტაჟი და სტატია მიმოიხილავდა.[13]"

და ბოლოს, ორი წლის უკან ჩატარებული კვლევა, სადაც სოციალური თემატიკის სათანადოდ გაშუქების შესახებ საზოგადოებრივი აზრია გამოკითხული, მეტად საინტერესოდ გვეჩვენება. არასამთავრობო ორგანიზაცია "საერთაშორისო

[12]სოციალური და ეკონომიკური საკითხების გაშუქება ქართულ მედიაში, მონიტორინგის შედეგები; თბილისი; 2011 წ.

[13]სოციალური და ეკონომიკური საკითხების გაშუქება ქართულ მედიაში, მონიტორინგის შედეგები; თბილისი; 2011 წ; გვ:206.

გამჭვირვალობა - საქართველოს” დაკვეთით კავკასიის კვლევითი რესურსების ცენტრმა საზოგადოებრივი აზრის ტრადიციული კვლევა ჩაატრა. ბევრ საინტერესო შედეგთან ერთად, გამოკითხულების მნიშვნელოვანმა ნაწილმა (67%-მა) დააფიქსირა მოსაზრება, რომ ჟურნალისტები სოციალურ თემატიკას უნდა აშუქებდნენ[14].

მაშასადამე, ბოლო 5-6 წელს ჩატარებული მედიამონიტორინგების, ასევე, საზოგადოებრივი გამოკითხვის შედეგები ცხადყოფს, რომ ქართულ მედიაში სოციალური საკითხები ხარვეზებით და არასრულფასოვნად შუქდება, არადა ქართულ მედიას საზოგადოება სწორედ სოციალური საკითხების სიღრმისეულ გაშუქებას უკვეთავს.

[14]“მოსახლეობა მედიისგან სოციალური საკითხების გაშუქებას ელის”, საერთაშორისო გამჭვირვალობა - საქართველო, თბილისი 2015 წ;http://www.transparency.ge/ge/content/stub-580 (ბოლო შესვლა 2017 წლის)

2. კვლევის მეთოდის აღწერა

კვლევის მთავარ მეთოდად გამოვიყენეთ შინაარსობრივი ანალიზის რაოდენობრივი და თვისებრივი მეთოდები.

შინაარსიის ანალიზი,როგორც კომუნიკაციის კვლევის მეთოდი,პირველად გამოიყენესმე-19 საუკუნეში. ძირითადი მიზანი უმეტესად ახალი ამბის, დრამის, რეკლამისა და გასართობი გადაცემების კვლევა იყო მათში სოციალური და კულტურული საკითხების, ღირებულებებისა თუ მოვლენების ასახვის თვალსაზრისით.

1930 წელს Harold Lasswell-მა შეისწავლა სხვადასხვა სოციალური საკითხების გამოხატვის მედიატენდენციები, რათა ეჩვენებინა ელემენტები, რომელიც გავლენას ახდენს საზოგადოებრივი აზრის ჩამოყალიბება[15]. (Harold Lasswell_ის წიგნი," ფსიქოლოგია და აქტივობა" 1930 წელი)

განსაზღვრის მიხედვით, შინაარსის ანალიზი რაოდენობითი მეთოდია. იგი გულისხმობს ტექსტის სპეციალური მახასიათებლების სიხშირის დადგენას და ამის საშუალებით,ტექსტის გზავნილების, სახეების, გამოხატვისა და მათი უფრო ფართო სოციალური მნიშვნელობის შეფასებას.

კვლევის ეს მეთოდი აერთიანებს საკვლევი მასალის დეტალურ შინაარსის ანალიზს,ასევე რაოდენობრივ კვლევას და საზოგადოებრივი აზრის დამოკიდებულების გამოკითხვას.განსაზღვრის მიხედვით, შინაარსის ანალიზი რაოდენობითი მეთოდია. იგი გულისხმობს ტექსტის სპეციალური მახასიათებლების სიხშირის დადგენას და ამის საშუალებით,ტექსტის გზავნილების, სახეების, გამოხატვისა და მათი უფრო ფართო სოციალური მნიშვნელობის შეფასებას.საკითხავი ის არის, თუ რამდენად განსაზღვრავს რაოდენობრივი მაჩვენებლები მნიშვნელობის ინტენსივობას ტექსტში, ტექსტის სოციალურ გავლენას თუ კავშირს მედია ტექსტებსა და მათ მიერ ასახულ რეალობას შორის.ცხადია, რომ შინაარსის ანალიზი, რომელიც ითვლის, რამდენჯერ მოხდა ძალადობრივი აქტი ან რამდენჯერ განმეორდა სიტყვა "ინვალიდი", ცალკე ვერ მოგვცემს ამ სიმბოლოთა მნიშვნელობის ან აზრის გაგებას ტექსტში. თუმცა, შინაარსი ანალიზი, უმეტეს შემთხვევაში, არ შემოიფარგლება "უაზრო" დათვლით. იგი თვლის

[15]"ფსიქოლოგია და აქტივობა" Harold Lasswell_ის წიგნი,1930 წელი (https://paatachakhnashvili.blogspot.com/p/2.html)

ტექსტის სპეციალურად მონიშნულ სიდიდეებს და აანალიზებს მათ შორის კავშირებს. დასაწყისში შინაარსის ანალიზი ტექსტს ყოფს შემადგენელ ნაწილებად დასათვლელად. ხოლო შემდეგ, ანალიზისა და ინტერპრეტაციის ეტაპზე კვლავ აწყობს ამ ნაწილებს, რათა გაარკვიოს, რომელი მათგანი თანხვდება კონტექსტუალურად, მიზნობრივად და მნიშვნელობით. შინაარსის ანალიზის პროცესი შედგება ექვსი ერთმანეთთან დაკავშირებულ ეტაპისგან:

- კვლევის პრობლემის განსაზღვრა
- მედიისა და ნიმუშის შერჩევა
- ანალიტიკური კატეგორიების განსაზღვრა
- კოდირების ცხრილის შედგენა
- კოდირების ცხრილის საცდელი შემოწმებასაიმედოობის თვალსაზრისით

მონაცემთა მომზადება და ანალიზი

შინაარსის ანალიზის პირველი ეტაპი არის საკვლევი პრობლემის განსაზღვრა: რა მიზანს მოემსახურება მედია ტექსტების ანალიზი? კომუნიკაციის, მედია როლების, სოციალური ფენომენის, ტექსტური მახასიათებლების რა ასპექტები გვაინტერესებს?

შინაარსის ანალიზი ტექსტების ანალიზის მეთოდია. ეს არ არის თეორია, ამიტომ იგი არ გვაწვდის მაჩვენებლებს, ტექსტის რა ასპექტები უნდა ვიკვლიოთ და როგორ უნდა ავხსნათ ისინი.ეს მაჩვენებლები მოცემულია თეორიაში, რომელიც წარმოადგენს საკვლევი დოკუმენტების ხასიათისა დასოციალური კონტექსტის კონცეპტუალიზაციას. მედიის შინაარსის ანალიზის შემთხვევაში კვლევები შეეხება მის შექმნას (მაგ. მფლობელობის გავლენა, კომერციული ინტერესები, სარედაქციო პოლიტიკა, ჟურნალისტური პრაქტიკა, ნიუსის წყაროები) დამოხმარებას (მაგ. ნიუსის როლი სოციალურ, პოლიტიკურ, იდეოლოგიურ და ეკონომიკურ პროცესებში ან ინდივიდუალური აუდიტორიისა თუ მკითხველის ფენომენი).

შინაარსის ანალიზი არ უნდა ჩატარდეს მხოლოდ მედია შინაარსიის კომპონენტების დათვლის მიზნით. ტექსტის კომპონენტები შეიძლება დავყოთ კატეგორიებად და დავითვალოთ. მხოლოდ პრობლემის ნათლად განსაზღვრის შემთხვევაშია შესაძლებელი კვლევის შესაბამისი ასპექტების გამოყოფა.

თემის შინაარსობრივი ანალიზის ჩასატარებლად შეირჩა სამი ქართული ინტერნეტ გამოცემა: “ლიბერალი”, “ტაბულა”, “ნეტგაზეთი”, კვლევის პერიოდია 2016 წლის იანვარი - დეკემბერი (12 თვე).

ეს ინტერნეტ გამოცემები საქართველოში ძალიან პოპულარულია, მათ ინტერნეტ მომხმარებლის დიდი უმრავლესობა ეცნობა ხოლმე და სოციალურ საკითხებსაც სხვა ონლაინ საშუალებებზე უფრო ხშირად აშუქებენ. შინაარსი შეფასდა ღირებულებების, იდეოლოგიური პოზიციის, სიზუსტისა და ინფორმაციულობის მხრივ.

სამაგისტრო ნაშრომზე მუშაობისას გამოვიყენეთ შინაარსობრივი ანალიზის რაოდენობრივი და თვისებრივი მთოდები.

რაოდენობრივი კვლევის დროს დავთვალეთ

ა) რა რაოდენობის ჟურნალისტური მასალა გამოაქვეყნა სოციალურ თემატიკაზე „ლიბერალმა“ „ტაბულამ“ და „ნეტგაზეთმა“.

ბ)პუბლიკაციების საერთო ოდენობიდან რამდენი იყო საინფორმაციო ხასიათის და რამდენი - ანალიზური.

გ) პუბლიკაციები დავაჯგუფეთ ფორმის მიხედვით - ინტერვიუ, რეპორტაჟი, თვალსაზრისი, ახალი ამბავი.

დ)თითოეულ მედია გამოცემაში გამოქვეყნებული პუბლიკაციები შინაარსის მიხედვით დავაჯგუფეთ. გამოქვეყნებული მასალების შინაარსზე დაკვირვებამ ცხადჰყო, რომ ონლაინ გამოცემები ყველაზე ხშირად ისეთი სოციალური თემატიკით ინტერესდებიან, როგორიცაა - უმუშევრობა, ჯანდაცვა, განათლება და სოფლის მეურნეობა. შესაბამისად, საკვლევ პერიოდში გამოქვეყნებული პუბლიკაციები დავაჯგუფეთ შემდეგი ქვეთემების მიხედვით:

- უმუშევრობა/დასაქმება/სიღარიბის შესახებ
- განათლების,
- ჯანდაცვის
- ადამიანის სოციალური უფლებების შელახვა (როდესაც ილახება შრომის უფლება, ჯანმრთელობის, უსაფრთხო გარემოში ცხოვრების უფლება ...)
- სოფლის მეურნეობა.

კვლევის დროს გამოვიყენეთ თვისებრივი კვლევის მეთოდიც, რომლის დროსაც შინაარსობრივი თემატიკის მიხედვით დაჯგუფებული პუბლიკაციები გავაანალიზეთ შემდეგი თვისებრივი კატეგორიების მიხედვით.

წყაროები -რომელი წყაროებია ყველაზე ხშირად გამოყენებული ამა თუ იმ სოციალური თემატიკის მასალებში (განათლების, ჯანდაცვის, ადამიანის უფლებების,უმუშევრობა/დასაქმება/სიღარიბის და სოფლის მეურნეობის შესახებ მომზადებულ პუბლიკაციებში).

ამ თვისებრივი კატეგორიის გასაანალიზებლად შევიმუშავეთ კვლევის ბარათი. ამ შემთხვევაში მაგალითად მოვიტანთ უმუშევრობა/დასაქმების შესახებ გამოქვეყნებული პუბლიკაციების კვლევის ბარათს. სხვა ბარათები (უკვე შევსებული ციფრებით) დანართის სახით ახლავს სამაგისტრო ნაშრომს, ოღონდ მხოლოდ ონლაინ გამოცემა "ნეტგაზეთის" მაგალითზე. სამივე ონლაინ გამოცემის პუბლიკაციების საკვლევი ბარათები რომ დაგვერთო სამაგისტრო ნაშრომისათვის, გვერდების ოდენობა 120-ს გადააჭარბებდა.

კვლევის ბარათი

პუბლიკაციის სათაური, გამოქვეყნების თარიღი	წყაროები რესპონდენტები, კვლევა/სტატისტიკური მონაცემი						
	სამუშაოს მაძიებელი	სამუშაოს მაძიებლის ოჯახის წევრები	დამსაქმებელი	სახელმწიფო უწყების წარმომადგენელი	ექსპერტი	კვლევა	სხვა

თვისებრივი კვლევისას დავაკვირდით იმასაც,თუ რა კონტექსტში არის მოხსენიებული სოციალური საკითხების შესახებ გამოქვეყნებული პუბლიკაციების რესპონდენტები.ასევე,პრობლემის რა ასპექტია უფრო მეტად წინწამოწეული და რა განწყობა შეინიშნება სოციალური პრობლემის მქონე ადამიანების მიმართ

ჟურნალისტების მხრიდან, რა შეფასებებს და ინტერპრეტაციებს იყენებენ ისინი პრობლემის გაშუქებისას.

3. კვლევის ძირითადი შედეგები

3.1. კვლევის რაოდენობრივი შედეგები:

საკვლევ პერიოდში სოციალურ თემებზე აღნიშნულ ვებ-გვერდებზე სოციალური თემატიკისადმი მიძღვნილი 65 პუბლიკაცია გამოქვეყნდა. ამათგან 22 „ლიბერალში“ , 12 -„ტაბულაში“ და 31 - “ნეტგაზეთში“ (დიაგრამა1).

დიაგრამა1

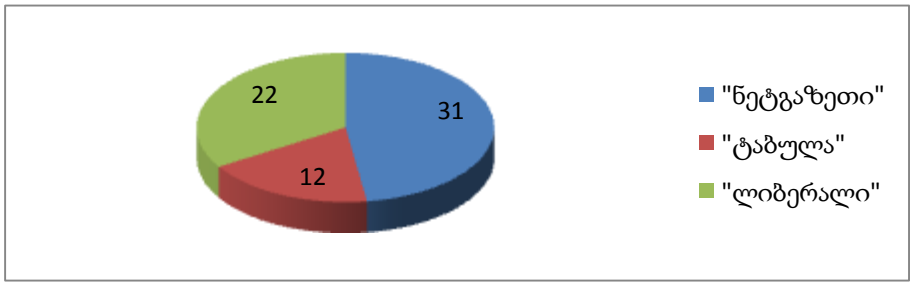

რაოდენობრივი კვლევის შემდეგ ეტაპზე თითოეული გამოცემაში სოციალური თემატიკის შესახებ გამოქვეყნებული პუბლიკაციებში ცალ-ცალკე დავთვალე ანალიზური და საინფორმაციო მასალები

ბ)საინფორმაციო და ანალიზური ხასიათის მასალები

აღმოჩნდა, რომ „ნეტგაზეთში“ გამოქვეყნებულ მასალებში ახალი ამბავი იყო 21, ხოლო ანალიზური - 10 (დიაგრამა2)

დიაგრამა2

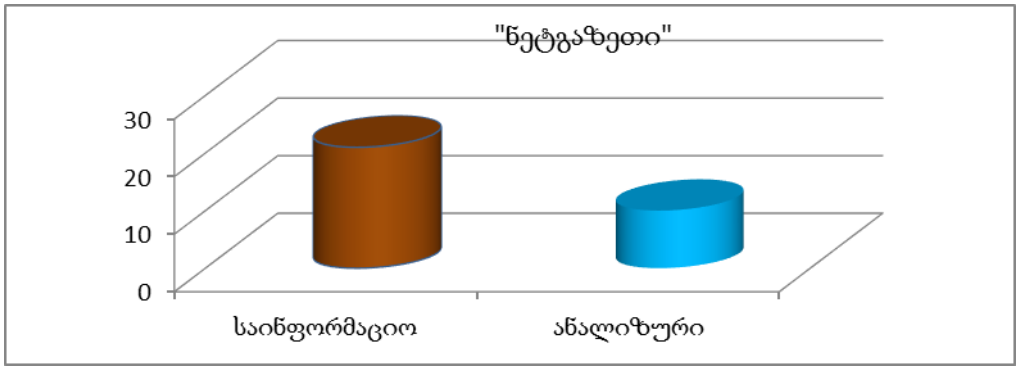

“ტაბულაში” გამოქვეყნებულ მასალებს შორის საინფორმაციო ხასიათისა იყო 11, ანალიზური კი - 1(დიაგრამა 3)

დიაგრამა 3

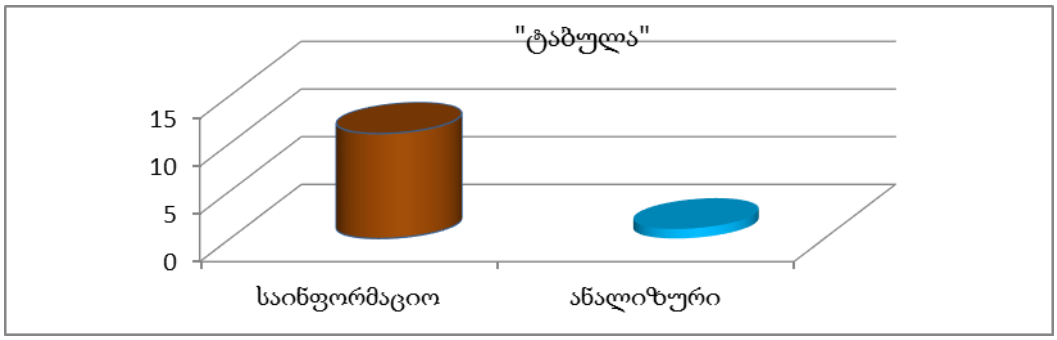

,,ლიბერალში“ სოციალურ თემატიკაზე გამოქვეყნებულ მასალებს შორის ანალიზური იყო 10, ხოლო საინფორმაციო -12 . (დიაგრამა 4)

დიაგრამა 4

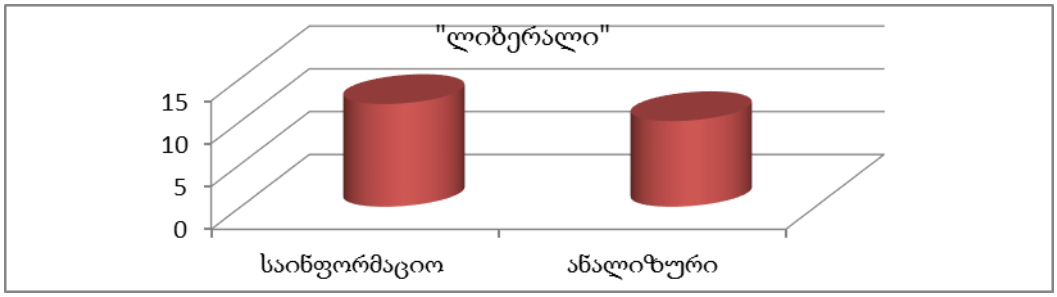

რაოდენობრივი კვლევის შემდეგ ეტაპზე ფორმის თვალსაზრისით დავალაგეთ, როგორც საინფორმაციო, ისე-ანალიზური მასალები.სოციალურ თემატიკაზე გამოქვეყნებულ პუბლიკაციებს შორის გამოიკვეთა შემდეგი ფორმები (ჟანრები) - ახალი ამბავი, რეპორტაჟი,თვალსაზრისი და ინტერვიუ.აღნიშნული ფორმების რაოდენობრივი დათვლა მოცემულია ქვემოთ.

,,ნეტგაზეთში“ სოციალური თემატიკის შესახებ გამოქვეყნდა 13 ახალი ამბავი, 4 თვალსაზრისი, 12 რეპორტაჟი და 2 ინტერვიუ (დიაგრამა 5).

დიაგრამა 5

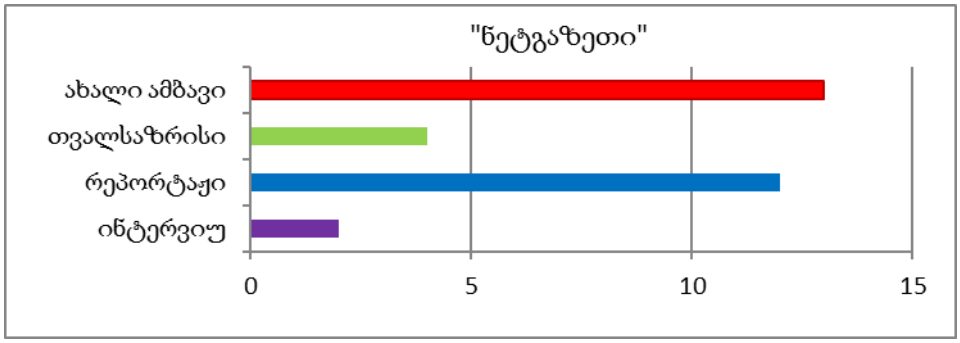

,,ტაბულაში“ საკვლევ პერიოდში სოციალური თემატიკის შესახებ გამოქვეყნდა 10 ახალი ამბავი 1 თვალსაზრისი, 1 რეპორტაჟი. ინტერვიუ სოციალური თემატიკის შესახებ “ტაბულაში” არ გამოქვეყნებულა. (დიაგრამა 6)

დიაგრამა 6

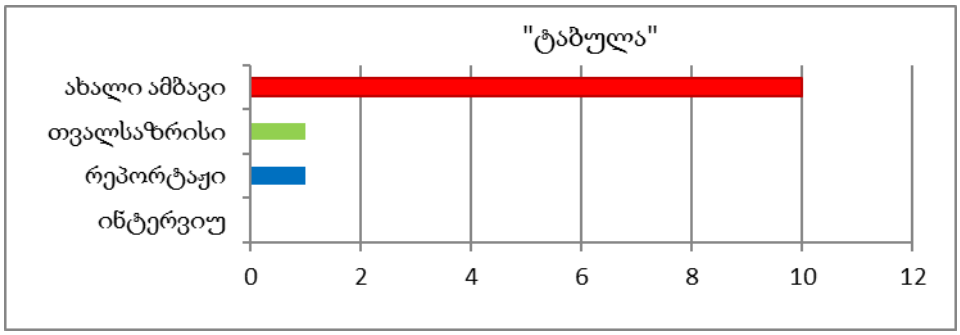

“ლიბერალში” საკვლევ პერიოდში სოციალური თემატიკის შესახებ გამოქვეყნდა 5 ახალი ამბავი, 4 თვალსაზრისი, 10 რეპორტაჟი და 3 ინტერვიუ. (დიაგრამა 7)

დიაგრამა7

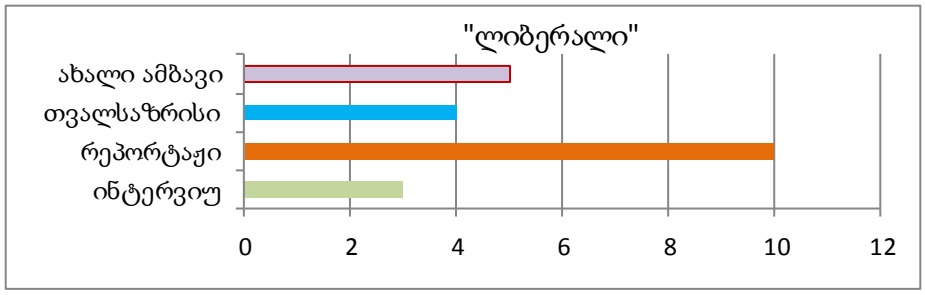

კვლევის მომდევნო ეტაპზე სამივე მედია საშუალებაში გამოქვეყნებული პუბლიკაციები თემატურ შინაარსობრივ ჯგუფებში განვათავსეთ. პუბლიკაციები დაჯგუფდა შემდეგ შინაარსობრივ ჯგუფებში - ადამიანის სოციალური უფლებები; განათლების შესახებ პუბლიკაციები; ჯანდაცვის საკითხების შესახებ პუბლიკაციები; სოფლის მეურნეობის შესახებ პუბლიკაციები

შინაარსის მიხედვით დაჯგუფებისას აღმოჩნდა, რომ სოციალური თემატიკის შესახებ "ნეტგაზეთმა" 9 პუბლიკაცია ადამიანის სოციალური უფლებების დარღვევის შესახებ გამოაქვეყნა, 9 პუბლიკაცია განათლებას მიუძღვნა, ჯანდაცვაზე - 7, ხოლო უმუშევრობა/დასაქმებაზე - 6. სოფლის მეურნეობის შესახებ "ნეტგაზეთს" საკვლევ პერიოდში არაფერი გამოუქვეყნებია (დიაგრამა 8).

დიაგრამა8

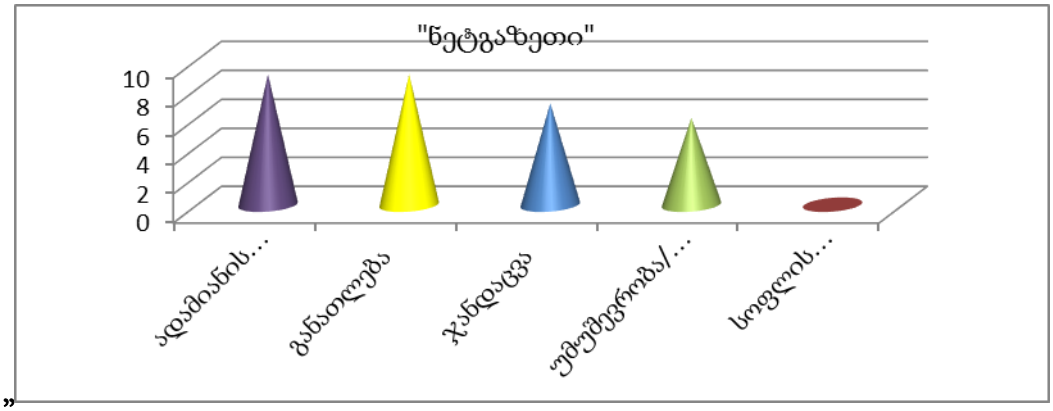

"

განსხვავებული თემატური პრიორიტეტები აღმოაჩნდა „ტაბულას". ამ გამოცემამ ადამიანის სოციალური უფლებების შელახვას 3 პუბლიკაცია მიუძღვნა, განათლებას, ასევე, -3; ჯანდაცვასაც -3; უმუშევრობა/დასაქმებას მხოლოდ 1, სოფლის მეურნეობას კი - 2.(დიაგრამა 9)

დიაგრამა 9

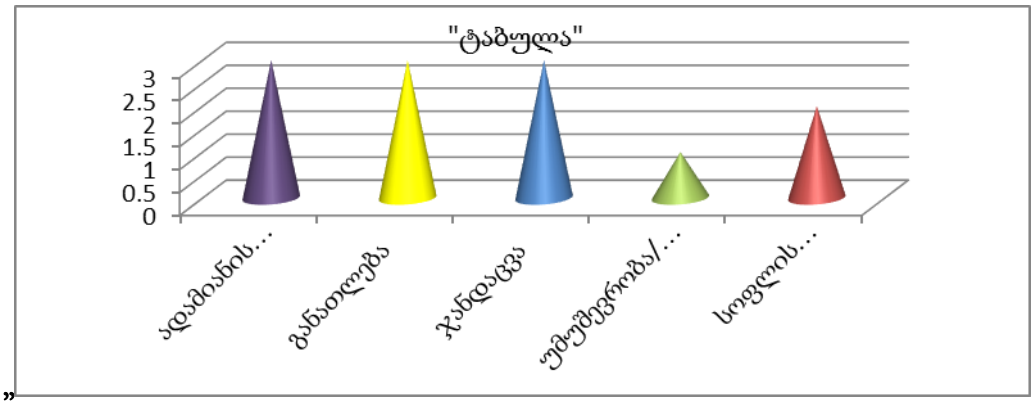

„

„ლიბერალის“ ჟურნალისტებმა საკვლევ პერიოდში სოციალური საკითხების შესახებ შემდეგი თემატური მასალები შემოგვთავაზეს. ადამიანის უფლებებზე-7 პუბლიკაცია; განათლებაზე-5; ჯანდაცვაზე- 8; უმუშევრობა/დასაქმებაზე-2 ; სოფლის მეურნეობაზე კი არც ერთი. (დიაგრამა 10)

დიაგრამა 10

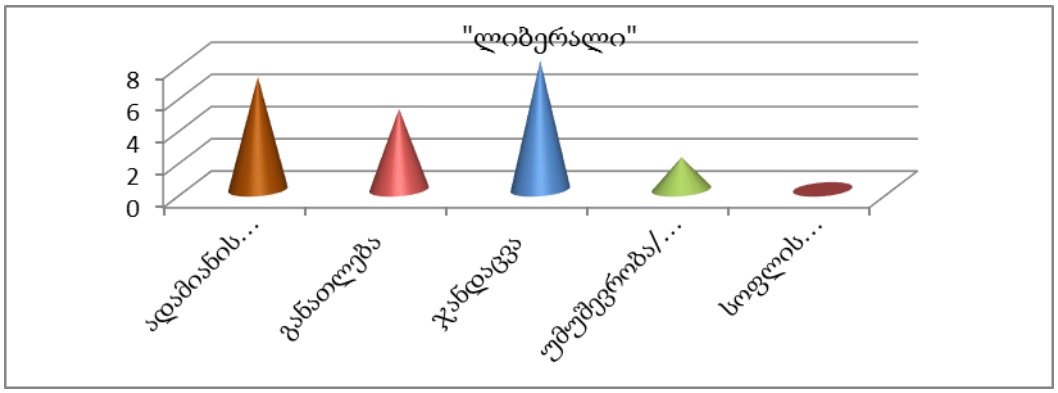

მაშასადამე, შინაარსობრივი ანალიზის რაოდენობრივი მეთოდით კვლევამ აჩვენა,რომ სამივე მედია გამოცემას სოციალური თემატიკის გაშუქების დაახლოებით ერთნაერი სტილი აქვს.სამივევ მათგანი უპირატესობას საინფორმაციო ხასიათის მასალების მომზადებას ანიჭებს.ფორმის თვალსაზრისით გარკვეული ერთფეროვნება შეინიშნება,ჭარბობს ახალი ამბები და რეპორტაჟი, გაცილებით უფრო მცირეა ანალიზური მასალების ოდენობა და აქაც მხოლოდ თვალსაზრისის ტიპის პუბლიკაციები შეგვხვდა.პოპულარულ ჟანრ-ინტერვიუს მედია პორტალები

სოციალური საკითხების გაშუქებისას იშვიათად იყენებენ.ფორმის თვალსაზრისით შედარებითი მრავლფეროვნება “ლიბერალს” ახასიათებს. აქ საკვლევ პერიოდში 10 თვალსაზრისი და 3 ინტერვიუ გამოქვეყნდა, რაც “ნეტაგზეთისა” (4/2) და “ტაბულას” (1/0) იგივე მაჩვენებლებს ჭარბობს და ადასტურებს იმას, რომ რედაქციაში ამ მიმართულებით მასალებს უფრო უკეთ გეგმავენ.

საგულისხმოა ის თემატური პრიორიტეტები, რაც სამივე გამოცემამ სოციალური საკითხების შესახებ პუბლიკაციებში გამოავლინა. კერძოდ, გამოიკვეთა, რომ “ნეტაგზეთს” თანაბრად აინტერესებს განათლების საკითხები და ადამიანის სოციალური უფლებების შელახვა, თითქმის ასეთივე ინტერესი აქვს ჯანდაცვის საკითხებისა და დასაქმება/უმუშევრობის მიმართ.

“ტაბულა” სიხშირის თვალსაზრსით სოციალურ საკითხებს ყველაზე უფრო ნაკლები ინტენსივობით აშუქებს და აქაც თანაბარ ყურადღებას უთმობს როგორც ადამიანის სოციალური უფლებების შელახვას, ასევე განათლებისა და ჯანდაცვის საკითხებს. “ტაბულას” ინტერესის სფეროში სოფლის მეურნეობასთან დაკავშირებული საკითხებიც მოექცა (2 პუბლიკაცია), ყველაზე ნაკლებ ყურადღებას რედაქცია დასაქმება/უმუშევრობის პრობლემას აქცევს.

თემატური პრიორიტეტის თვალსაზრისით “ლიბერალს” ყველაზე მეტად ჯანდაცვის საკითხები აინტერესებს, შემდეგ ადამიანის სოციალური უფლებების შელახვა და განათლება. უმუშევრობა/დასაქმებას “ლიბერალიც” ნაკლებ ყურადღებას აქცევს, სოფლის მეურნეობის შესახებ კი, “ნეტგაზეთის” მსგავსად, “ლიბერალს” არც ერთი პუბლიკაცია არ გამოუქვეყნებია.

3.2 კვლევის თვისებრივი შედეგები

თვისებრივი კვლევის მთავარ საზომად სოციალურ თემებზე გამოქვეყნებული პუბლიკაციების წყაროთა ანალიზი ავირჩიეთ. ჩვენ მიერ დამუშავებულმა მედიამონიტორინგის ანგარიშებმა ცხადყო, რომ გაშუქების სპეციფიკის აღსაწერად ერთ-ერთი ყველაზე ინფორმაციული გზა იმის დადგენაა, თუ ვის უთმობს რედაქცია ყველაზე მეტ დროსა და ადგილს ამა თუ იმ სოციალურ პრობლემაზე სასაუბროდ. მაგალითად, ზოგიერთ კვლევაში ჩანდა, რომ ბავშვთა საკითხებზე მუშაობისას, ჟურნალისტები ყველაზე იშვიათად სწორედ ბავშვებს აძლევდნენ აზრის გამოთქმის საშუალებას; ანდა შეზღუდული საჭიროების მქონე პირების შესახებ მომზადებულ ჟურნალისტურ მასალებში ყველაზე ნაკლებად თავად შშმ პირები ჩანდნენ. ამ ტენდენციის კვლადაკვალ, გადავწყვიტეთ, გამოგვეკვლია, თუ რომელ რესპონდეტებს უთმობენ ყელაზე უფრო დიდ დროს ჩვენ მიერ შერჩეული მედია პორტალები.

მას შემდეგ, რაც სოციალური თემატიკის შესახებ გამოქვეყნებულ პუბლიკაციებს გავეცანით, გადავწყვიტეთ წყაროები დაგვეყო სოციალური ქვეთემების (დასაქმება/უმუშევრობა, განათლება, ჯანდაცვა, სოფლის მეურნეობა და ადამიანის სოციალური უფლებების შელახვა) მიხედვით. თითოეულ ქვეთემას თავისი სპეციფიკური რესპონდენტი ჰყავს.უმუშევარი, ან სამუშაოს მაძიებელი - პუბლიკაციებს, რომელიც უმუშევრობას ეხება. პაციენტი, ანდა ჯანმრთელობის პრობლემის მქონე პირები უნდა ჩანდნენ იმ პუბლიკაციებში, რომლებიც ჯანდაცვას ეხება. სკოლამდელი აღსაზრდელები, სკოლის მოსწავლეები, ანდა სტუდენტები განათლების შესახებ გამოქვეყნებულ პუბლიკაციებს.

ამდენად, გმირი, ანდა გმირის ოჯახის წევრი უნდა ჰყავდეს რესპონდენტად ყველა სოციალურ ქვეთემაზე მომზადებულ ჟურნალისტურ მასალას. ასეთ მასალებში, სტანდარტის მიხედვით, უნდა არსებობდეს მოპასუხე მხარეც, რათა დაცული იქნას ბალანსი. გარდა ამისა, სასურველია, რომ მასალაში გამოყენებული იყოს ამონარიდები სპეციფიური სოციალური თემატიკის შესახებ არსებული კვლევებიდან, ასევე, გვთავაზობდნენ კვალიფიციური პირების, ექსპერტების, შეფასებებს. ექსპერტის შეფასებები და კვლევებზე დაყრდნობა ჟურნალისტურ მასალას სიღრმისეულობას

ჰმატებს, ამდენად თვისებრივი კვლევისას ეს კრიტერიუმებიც შევიტანეთ კვლევით ბარათში.

და ბოლოს, თვისებრივი კვლევის კომპონენტებად განვსაზღვრეთ შემდეგი შინაარსობრივი კატეგორიები-

პუბლიკაციის ტონი (დადებითი, უარყოფითი, ნეიტრალური) და ყოველი პუბლიკაცია გავაანალიზეთ იმის მიხედვითაც, იყო, თუ არა გამოყენებული დისკრიმინაციული ეპითეტები, ანდა - კონტექსტი.

თვისებრივი კვლევის შედეგები დავალაგეთ არა მედია პორტალების, არამედ სოციალურ საკითხებზე გამოქვეყნებული მასალების თემატიკის მიხედვით.

უმუშევრობა/დასაქმების,სიღარიბის შესახებ პუბლიკაციები

„ნეტგაზეთი“

წყაროების ანალიზმა აჩვენა, რომ “ნეტგაზეთი” უმუშევრობა/დასაქმების შესახებ გამოქვეყნეული 6 პუბლიკაციაში 15 გმირის (უმუშევარი ადამიანის) კომენტარი ჩანდა.გმირის ოჯახის წევრი იყო 9, დამსაქმებელი-1,სახელმწიფო უწყების წარმომადგენელი-7,ექსპერტი-არც ერთი, უმუშევრობის შესახებ კვლევა კი ერთგან იყო გამოყენებული.სხვა წყარო, მაგალითად, არასამთავრობოორგანიზაცია (EMC),სულ 3-ჯერ იქნა გამოყენებული. (დიაგრამა 11)

დიაგრამა 11

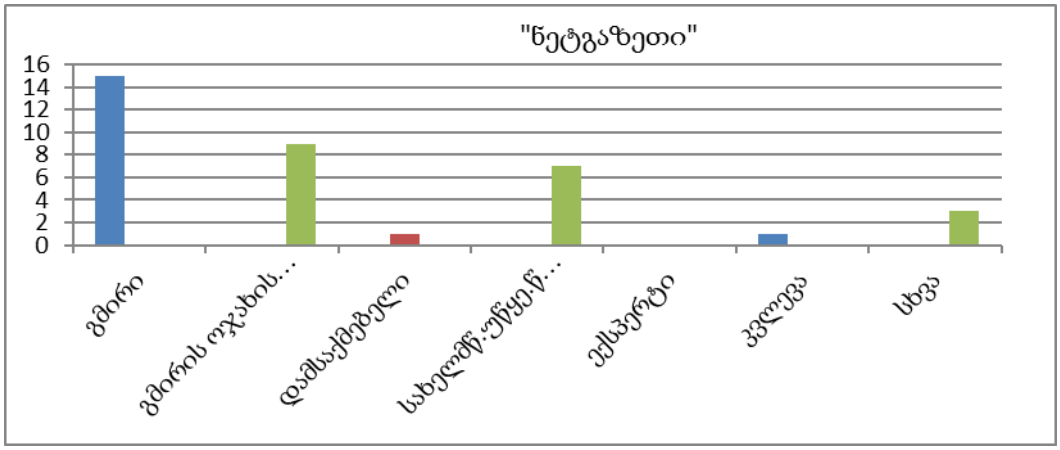

ტონის თვალსაზრისით “ნეტგაზეთმა”უმუშევრობა/დასაქმების,სიღარიბის შესახებ პუბლიკაციებში უპირატესად ნეგატიური (4) ტონი გამოიყენა, ნეტრალურსა და

პოზიტიურ ტონს კი თანაბარი ოდენობა (თითო-თითო პუბლიკაცია) უკავია. (დიაგრამა 12)

დიაგრამა 12

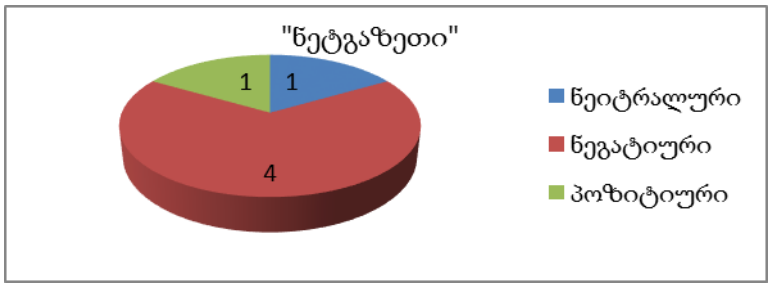

უმუშევრობის შესახებ გამოქვეყნებული პუბლიკაციების ზუსტად ნახევარი ნაწილობრი დაბალანსებული იყო, 2 დაუბალანსებელი, ერთი კი, სრულად დაბალანსებული (დიაგრამა 13)

დიაგრამა 13

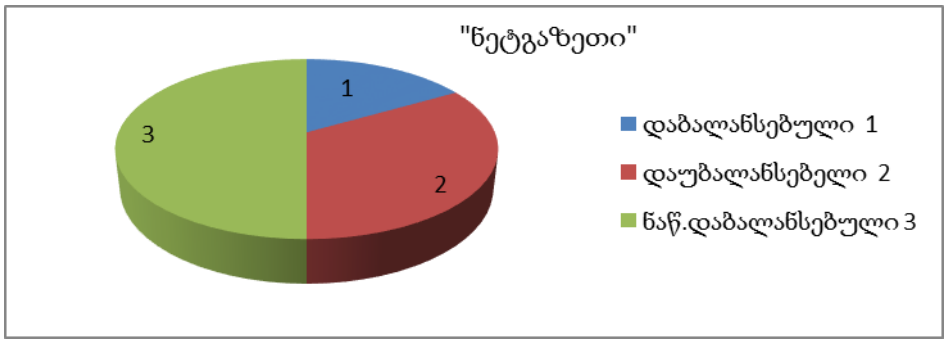

დისკრიმინაციული გამონათქვამები "ნეტგაზეთის" მიერ უმუშევრობა/დასაქმების შესახებ გამოქვეყნებულ არც ერთ პუბლიკაციაში არ შეგვხვედრია. (დიაგრამა 14)

დიაგრამა 14

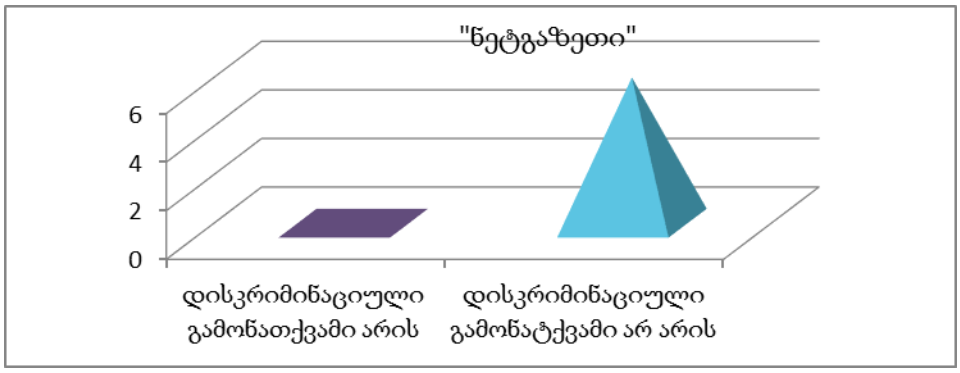

„ტაბულა“ უმუშევრობა/დასაქმების შესახებ წყაროების თვალსაზრისით გაცილებით უფრო ღარიბ მასალებს აქვეყნებს. უმუშევრობის შესახებ გამოქვეყნებულ ერთადერთ პუბლიკაციაში ერთი წყარო, ანუ გმირი შეგვხვდა,დამსაქმებელი-1,სახელმწიფო უწყების წარმომადგენელი-1, სხვა წყაროები მაგალითად საქსტატის მონაცემები ავტორს ერთი მოუძიებია. (დიაგრამა 15)

დიაგრამა 15

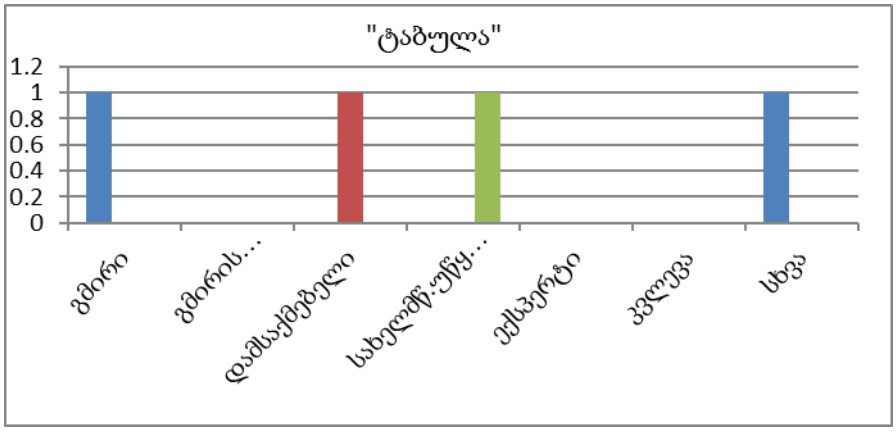

იმ ერთადერთ მასალაში, რომელიც “ტაბულამ” უმუშევრობის პრობელმას მიუძღვნა გამოყენებული იყო ნეიტრალური ტონი და ნაწილობრივ დაცული იყო ბალანსი. დისკრიმინაციული გამონათქვამები არ დაგვიფიქსირებია.

“ლიბერალმა” უმუშევრობა/დასაქმებას სულ 2 მასალა მიუძღვნა, თუმცა წყაროთა მრავლფეროვანი შემდგენლობა შემოგვთავაზა. 3 გმირი (უმუშვარი,

დასაქმებელიადამიანი)გმირის ოჯახისწევრი -3,დამსაქმებელი-1,სახელმწიფო უწყების წარმომადგენელი-7,ექსპერტი-1,კვლევა -0, და სხვა, მაგალითად არასამთავრობო ორგანაზაციები-3(დიაგრამა 16)

დიაგრამა 16

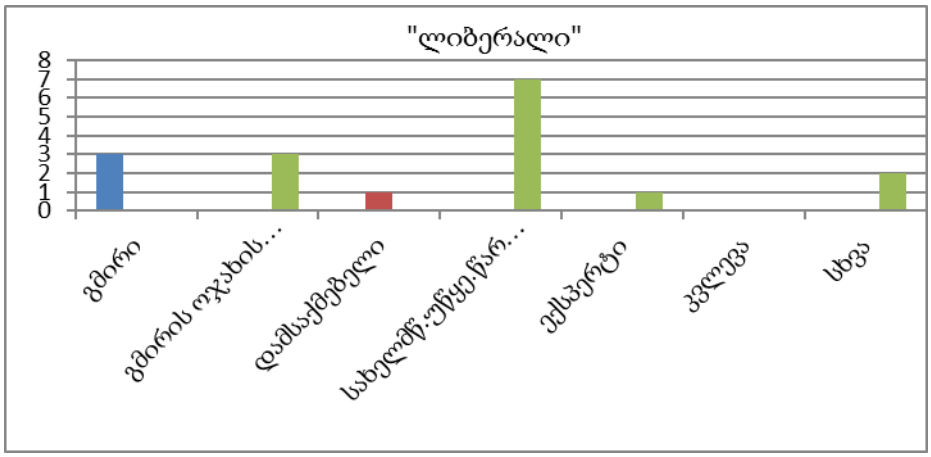

"ლიბერალში" უმუშევრობა/დასაქმების,სიღარიბის შესახებ გამოქვეყნებულ პუბლიკაციებში ტონი ნეიტრალური იყო მხოლოდ 1 მასალაში; ნეგატიური-არც ერთში და პოზიტიურიც მხოლოდ 1-ში. (დიაგრამა 17)

დიაგრამა 17

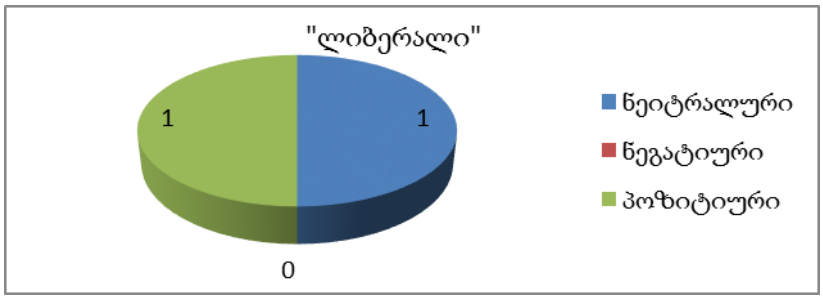

რაც შეეხება ბალანს,დაბალანსებული პუბლიკაცია იყო-1,დაუბალანსებელი-0 და ნაწილობრივ დაბალანსებული-1. (დიაგრამა 18). დისკრიმინაციული გამონათქვამები არც ერთ პუბლიკაციაში არ შეგვხვედრია.

დიაგრამა 18

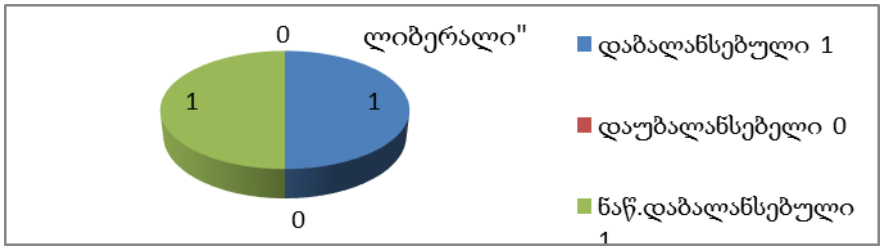

ჯანდაცვის შესახებ გამოქვეყნებული პუბლიკაციები

"ნეტგაზეთი"ჯანდაცვის შესახებ გამოქვეყნებულ პუბლიკაციებში პაციენტებსა და ჯანმრთელობის პრობლემის მქონე პირებს აზრის გამოთქმის საშუალებას აძლევს. ჯანდაცვაზე მზადებულ ჟურნალისტურ მასალებში ნეტგაზეთში -ჯანდაცვის შესახებ გამოქვეყნებულ პუბლიკაციებში პაციენტების რაოდენობა იყო-4,პაციენტის ოჯახის წევრების რაოდენობა-1,ექიმი,სამედიცინო წარმოამდგენელი-6,სახელმწიფო უწყების წარმომადგენელი-6,ექსპერტი-0,კვლევები გამოყენებული იყო მხოლოდ ერთჯე, სხვა წყაროც მაგალითად მსოფლ.ჯანდაცვ.ორგანიზაცია (WHO) მხოლოდ ერთჯერ. (დიაგრამა 19)

დიაგრამა 19

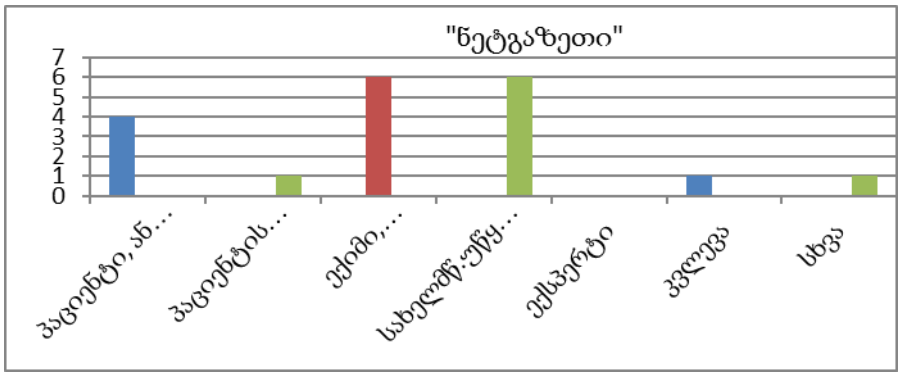

“ნეტგაზეთში” ჯანდაცვის შესახებ გამოქვეყნებულ პუბლიკაციებში ტონი ნეიტრალური იყო მხოლოდ 1 მასალაში, ნეგატიური 4 მასალაში, ხოლო პოზიტიური -2 -ში. (დიაგრამა 20)

დიაგრამა 20

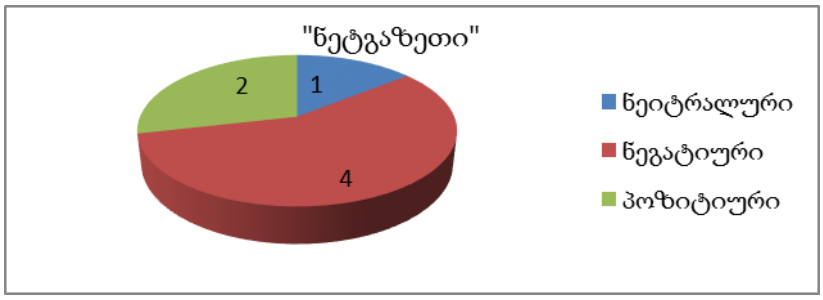

რაც შეეხება ბალანსს , ჯანდაცვის შესახებ მომზადებულ მასალებში დაბალანსებული პუბლიკაცია იყო-3,დაუბალანსებელი-1 და ნაწილობრივ დაბალანსებული-3 (დიაგრამა 21). დისკრიმინაციული გამონათქვამები არც ერთ პუბლიკაციაში არ დაფიქსირებულა.

დიაგრამა 21

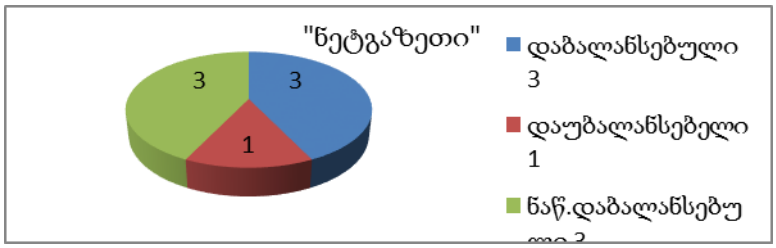

“ტაბულაში”ჯანდაცვის შესახებ გამოქვეყნებულ 3 პუბლიკაციაში წყაროების ოდენობა ასე გადანაწილდა: პაციენტების რაოდენობა -0,პაციენტის ოჯახის წევრების რაოდენობა-0,ექიმი,სამედიცინო წარმოამდგენელი-2, სახელმწიფო უწყების წარმომადგენელი-1 , ექსპერტი-0,კვლევები-1 და სხვა-1. (დიაგრამა 22)

დიაგრამა 22

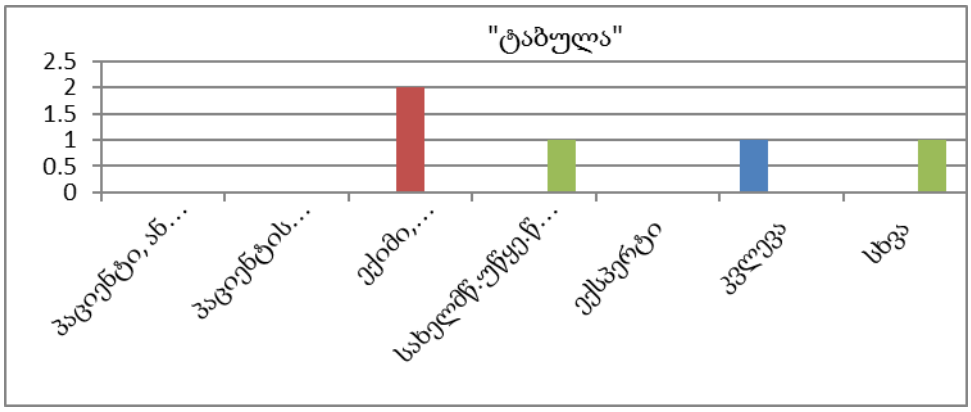

“ტაბულაში”ჯანდაცვის შესახებ გამოქვეყნებულ პუბლიკაციებში ნეიტრალური ტონი არ გამოუყენებიათ. გამოიყენეს მხოლოდ ნეგატიური (2)და პოზიტიური (1) ტონი. (დიაგრამა 23)

დიაგრამა 23

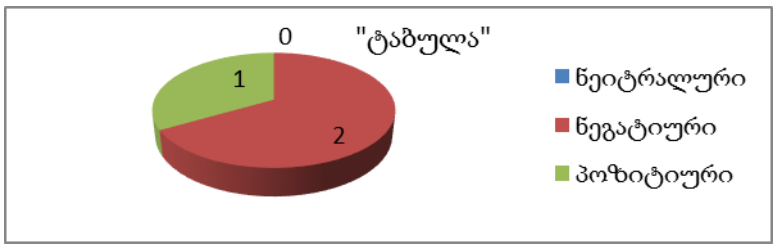

ჯანდაცვის შესახებ გამოქვეყნებული 3 პუბლიკაციიდან “ტაბულას” ჟურნალისტებმა მხოლოდ 1 დააბალანსეს (დიაგრამა 24). დისკრიმინაციული გამონათქვამი, ანდა დამოკიდებულება ამ პუბლიკაციებში არ გამოუყენებიათ.

დიაგრამა 24

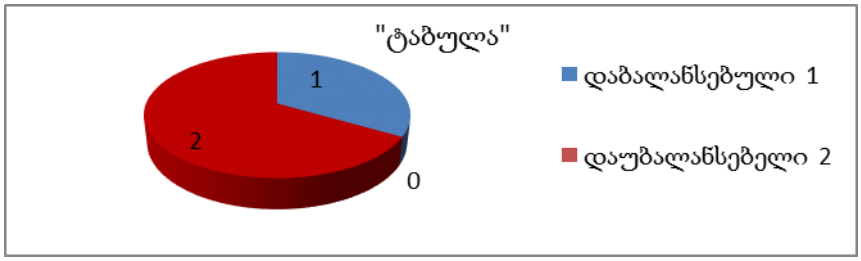

„ლიბერალი“ჯანდაცვის შესახებ გამოქვეყნებულ მასალებში ყველაზე დიდ დროსა და ადგილს სახელმწიფოს წარმომადგნელებს უთმობს (17); შემდეგი წყარო სამედიცინო

დაწესებულებების წარმომადგენლები არიან (15); პაციენტებს შედარებით ნაკლები დრო და სივრცე დაეთმოთ (4). “ლიბერალი” სხვა გამოცემებისგან განსხვავებთ, საკუთარ პუბლიკაციებში უფრო ხშირად ციტირებს ჯანდაცვის სფეროში ჩატარებულ კვლევებს (3) და სხვა წყაროებსაც (5), მაგალითად„ჯანმოს“ მონაცემებს“ იყენებს. (დიაგრამა 25)

დიაგრამა 25

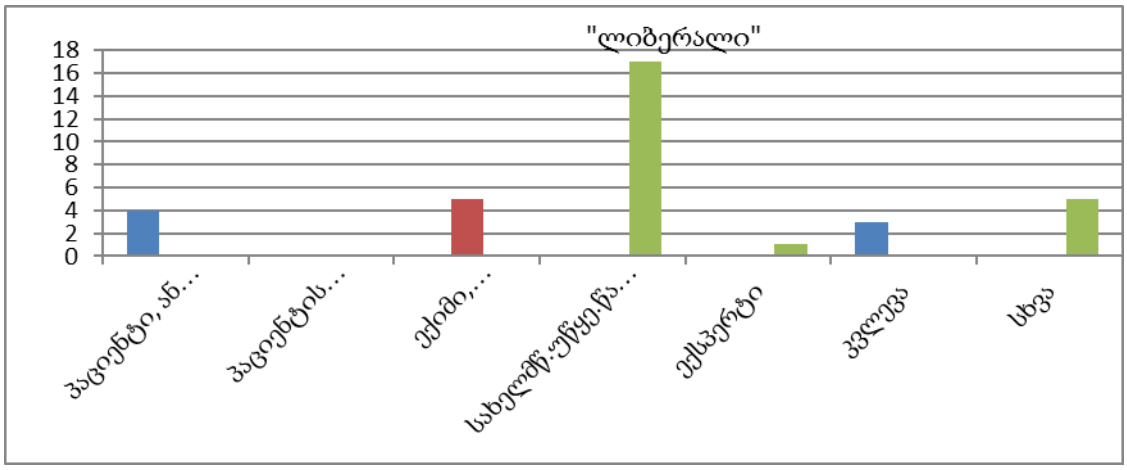

“ლიბერალში” ჯანდაცვის შესახებ გამოქვეყნებულ პუბლიკაციებში ტონი ნეიტრალური იყო მხოლოდ 5 სტატიაში.ნეგატიური-2 და პოზიტიური -1ში. (დიაგრამა 26)

დიაგრამა 26

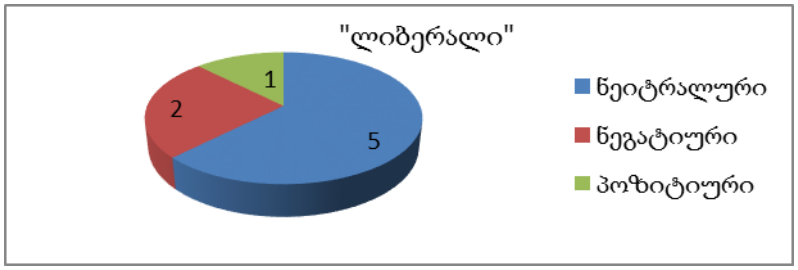

ბალანსის თვალსაზრისით, “ლიბერალს” ჯანდაცვის შესახებ გამოყენებული ჟურნალისტური მასალაბიდან არც ერთი დაუბალანსებელი მასალა არ გამოუქვეყნებია. პუბლიკაციების ნაწილი (3) ნაწილობრივ დაბალანსებული იყო, უმრავლესობა (5) კი - სრულად დაბალანსებული. (დიაგრამა 27). დისკრიმინაციულ გამონათქვამებს არ შევხვედრივართ.

დიაგრამა 27

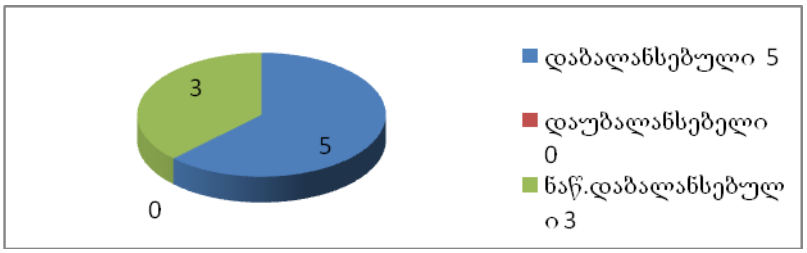

განათლების შესახებ გამოქვეყნებული მასალები

ნეტგაზეთში განათლების შესახებ გამოქვეყნებულ პუბლიკაციებში წყაროების შემდეგი განლაგება დაფიქსირდა: გმირი/(ტუდენტი,მოსწავლე) 15 ჯერ გამოჩნდა; გმირის ახლობელი, ანდა ოჯახის წევრი -1ჯერ. განათლების მინისტრი/განათლების სფეროს წარმომადგენელი-6.სახელმწიფო უწყების წარმომადგენელი-9.ექსპერტი-1.კვლევა-1.სხვა წყარო -5. (დიაგრამა 28)

დიაგრამა 28

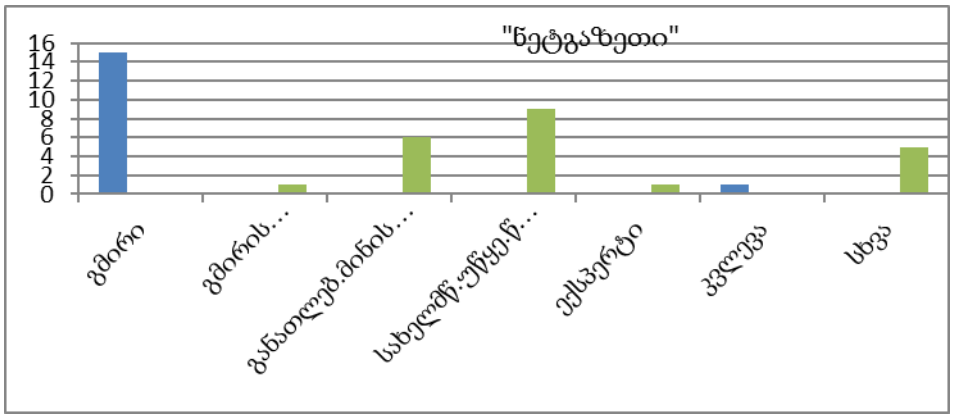

“ნეტგაზეთში”განათლების შესახებ გამოქვეყნებულ პუბლიკაციებში ტონი ნეიტრალური იყო მხოლოდ 5 სტატიაში.ნეგატიური-3 და პოზიტიური -1ში.(დიაგრამა29). დაბალანსებული პუბლიკაცია იყო-5,დაუბალანსებელი-0 და

ნაწილობრივ დაბალანსებული-4.(დიაგრამა 30).დისკრიმინაციული გამონათქვამები არც ერთ პუბლიკაციაში არ ყოფილა.

დიაგრამა 29

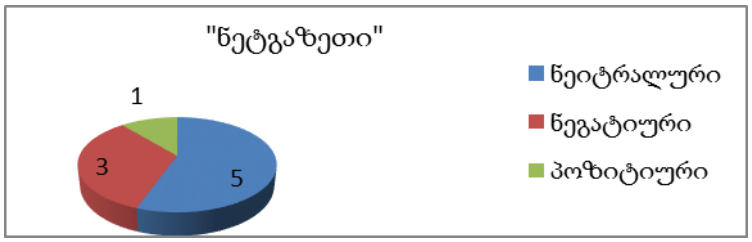

დიაგრამა 30

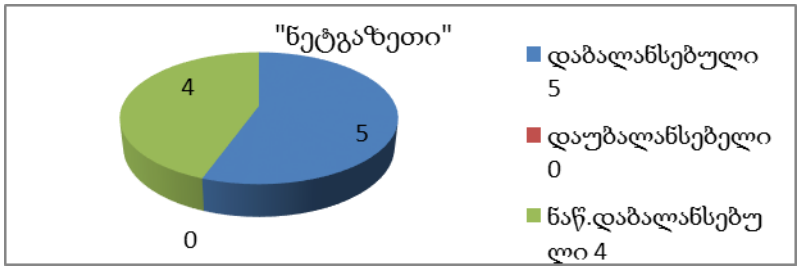

განათლების შესახებ **"ტაბულაში"** გამოქვეყნებული ჟურნალისტური მასალებში წყაროების სიმწირე შეინიშნება.საკვლევ პერიოდში განათლების საკითხების გაშუქებისას ჟურნალისტებმა მხოლოდ ორი წყარო გამოიყენეს: განათლების მინისტრი (3 მასალა) და საჯარო უწყების წარმომადგენელი (1 მასალა). სხვა ტიპის წყაროები არ შეგვხვედრია. (დიაგრამა 31)

დიაგრამა 31

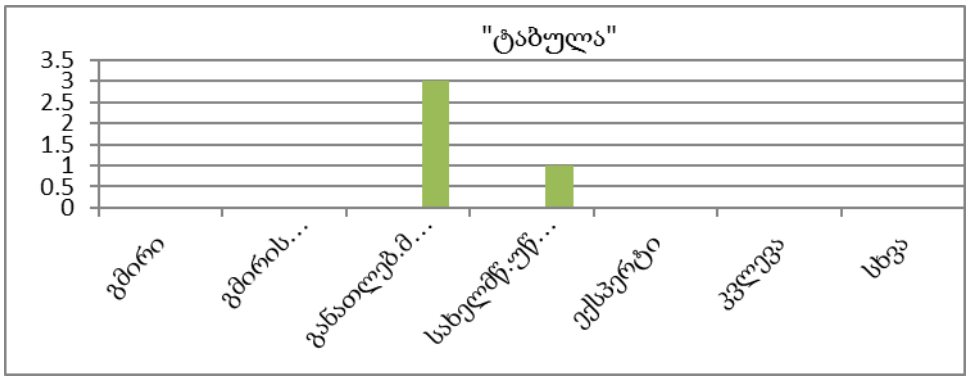

“ტაბულაში” განათლების შესახებ გამოქვეყნებულ პუბლიკაციებში ნეგატიური (1) და პოზიტიური (2) ტონი დაფიქსირდა. ნეტრალური ტონი განათლების შესახებ მომზადებულ რომელიმე პუბლიკაციას არ ჰქონია (დიაგრამა 32). ბალანსის თვალსაზრისით,დაბალანსებული პუბლიკაცია იყო-2,დაუბალანსებელი-0 და ნაწილობრივ დაბალანსებული-1. (დიაგრამა 33). დისკრიმინაციული გამონათქვამები არც ერთ პუბლიკაციაში არ ყოფილა.

დიაგრამა 32

დიაგრამა33

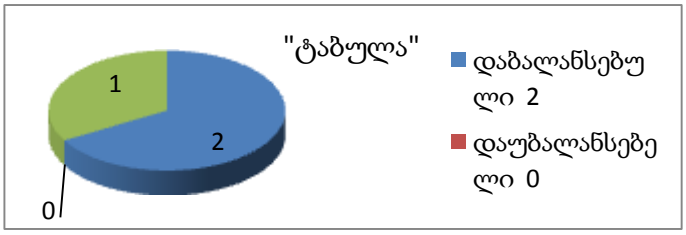

„ლიბერალი“წყაროების მრავალფეროვნების კუთხით განათლების შესახებ გამოქვეყნებულ პუბლიკაციებშიც ლიდერია. ამ გამოცემაც განათლების საკითხების გაშუქებისას ყველაზე მეტად მოსწავლის, სტუდენტისა თვალსაზრისი წარმოაჩინა (10

რესპონდენტი), მათი ოჯახის წევრების კომენტარით, ასევე, ყველაზე უფრო მეტად დაინტერესდა (3). “ლიბერალის” ჟურნალისტებმა ყველაზე ბევრჯერ დაუსვეს შეკითხვა საჯარო უწყებების წარმომადგენლებსაც - განათლების მინისტრს 4-ჯერ, სახელმწიფო უწყების წარმომადგენლებს კი 2-ჯერ. ექსპერტის აზრით “ლიბერალი” განათლების საკითხების გაშუქებისას მხოლოდ ერთჯერ დაინტერესდა, ამ თემაზე მუშაობისას “ლიბერალის” კორესპონდენტებმა სხვა წყაროები (მაგალითად, სტატისტიკური მონაცემები.,გაეროს ფონდი (UNICEF)) 4-ჯერ გამოჰკითხეს. (დიაგრამა 34)

დიაგრამა 34

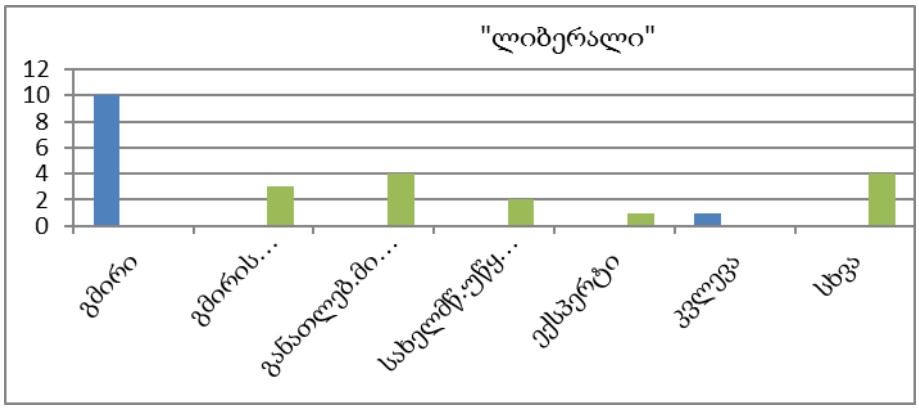

“ლიბერალში” განათლების შესახებ გამოქვეყნებულ პუბლიკაციებში ტონი ნეიტრალური იყო მხოლოდ 3 პუბლიკაციაში;ნეგატიური-1-ში და პოზიტიური -1 -ში (დიაგრამა 35) . განათლების შესახებ ჟურნალისტური მასალებიდან დაბალანსებული პუბლიკაცია იყო-1,დაუბალანსებელი-2 და ნაწილობრივ დაბალანსებული-2 (დიაგრამა 36).დისკრიმინაციული გამონათქვამები არც ერთ პუბლიკაციაში არ ყოფილა.

დიაგრამა 35

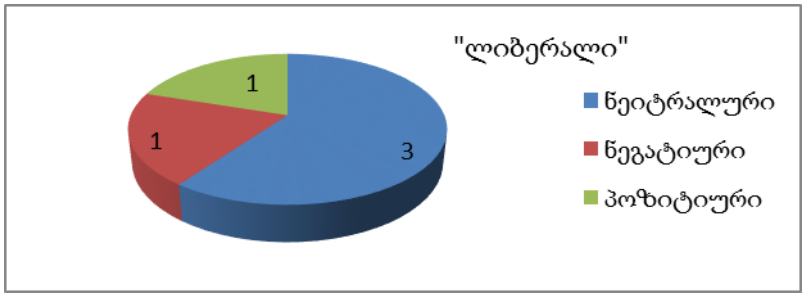

დიაგრამა 36

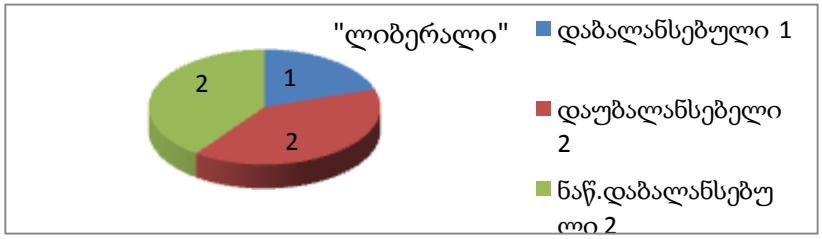

ადამიანის უფლებების შესახებ გამოქვეყნებული პუბლიკაციები

"ნეტგაზეთში"ადამიანის სოციალური უფლებების დარღვევის შესახებ გამოქვეყნებულ პუბლიკაციებში გმირი, ანუ დაზარალებული-18ჯერ შეგვხვდა, დაზარალებულის ახლობლები- 7 ჯერ,ადამიანის უფლებათა დამცველების კომენტარები - 3 ჯერ, სახელმწიფო უწყების წარმომადგენელი- 9ჯერ, ექსპერტი არც ერთხელ. კვლევიდან ციტატა მხოლოდ 1-ჯერ მოიტანეს ჟურნალისტებმა.სხვა წყაროები კი 6-ჯერ იქნა გამოყენებული (დიაგრამა 37)

დიაგრამა 37

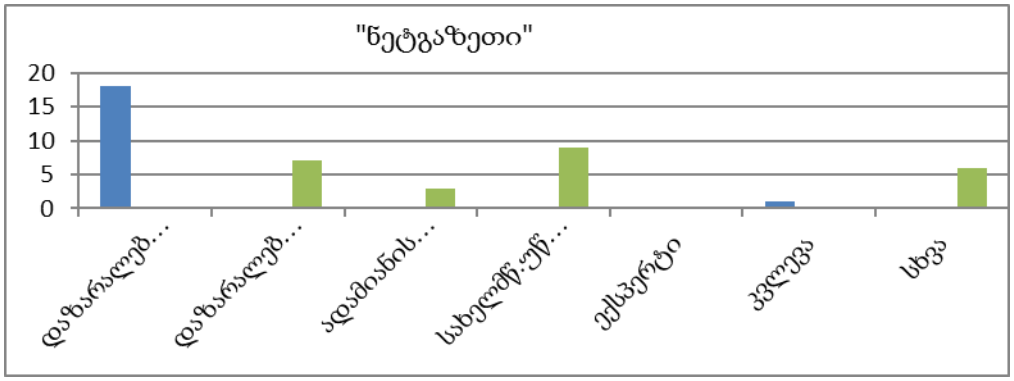

ადამიანის სოციალური უფლებების დარღვევის შესახებ ჟურნალისტურ მასალებში ტონი ნეიტრალური იყო 3 პუბლიკაციაში, ნეგატიური-3 ში და პოზიტიურიც -3ში (დიაგრამა 38).აღნიშნული ქვეჯგუფის პუბლიკაციებიდან დაბალანსებული იყო-4, დაუბალანსებელი-2 და ნაწილობრივ დაბალანსებული-3 (დიაგრამა39). დისკრიმინაციული გამონათქვამები არც ერთ პუბლიკაციაში არ ყოფილა.

დიაგრამა 38

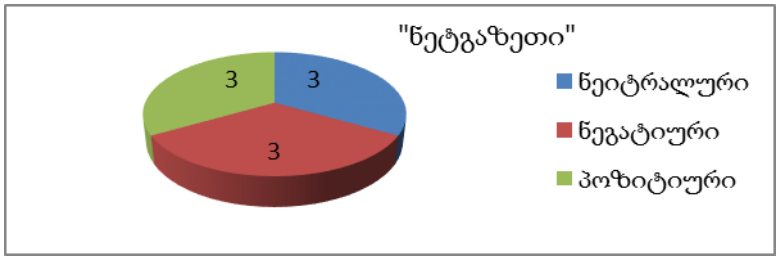

დიაგრამა 39

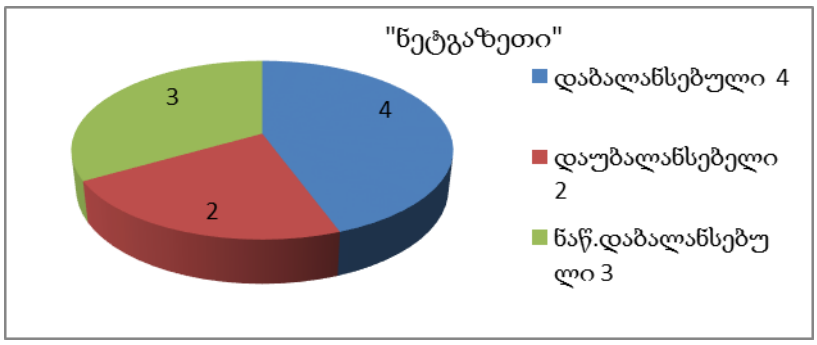

“ტაბულაში” ადამიანის სოციალური უფლებების შესახებ გამოქვეყნებულ პუბლიკაციებში თანაბარი ადგილი და დრო დაეთმო გმირებს, ანუ ადამიანებს, რომელთა სოციალური უფლებაც შეილახა (3) და სახელმწიფო უწყების წარმომადგენლებს (3). “ტაბულას” რეპორტიორები მხოლოდ ერთჯერ დაინტერესდნენ სახალხო დამცველის მოსაზრებით. სხვა ტიპის წყაროების არც ერთი კომენტარი, ანდა მოსაზრება “ტაბულაში” არ შეგვხვედრია (დიაგრამა 40)

დიაგრამა 40

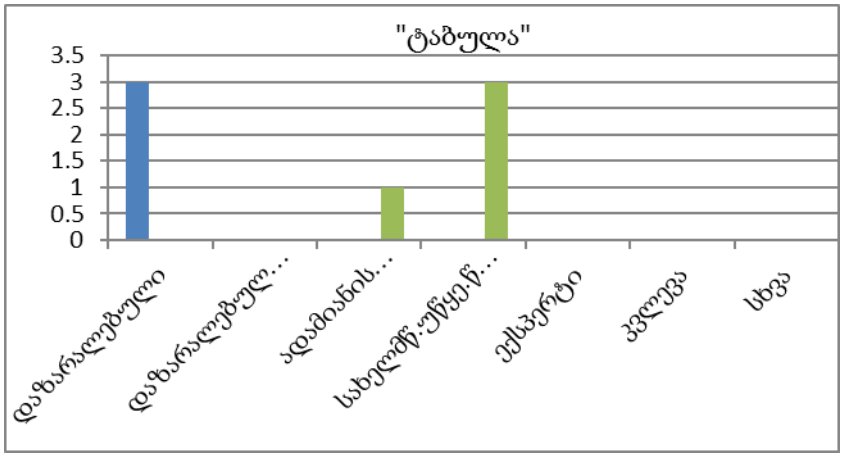

ადამიანის უფლებების შესახებ მასალებს "ტაბულა" მხოლოდ ნეგატიური ტონით (3) აქვეყნებდა (დიაგრამა 41). ბალანსის თვალსაზრისით პუბლიკაციების 2/3 დაბალანსებული იყო, 1/3 კი - დაუბალანსებელი, ნაწილობრივი ბალანსი ადამიანის სოციალური უფლებების შესახებ გამოქვეყნებულ მასალებში არ შეგვხვედრია (დიაგრამა42).დისკრიმინაციულ დამოკიდებულებას, ანდა გამონათქვამებს არასად შევხვედრივართ.

დიაგრამა 41

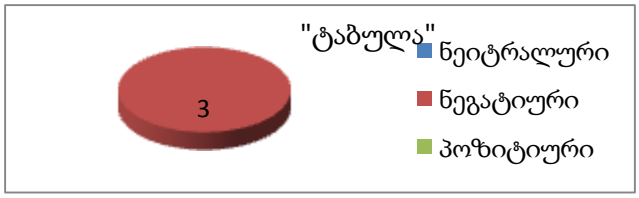

დიაგრამა 42

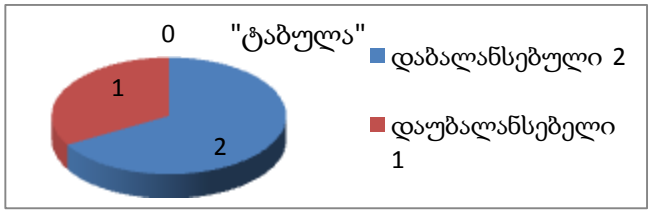

წყაროების სიუხვით გამოირჩევა **"ლიბერალი"**, როდესაც ადამიანის სოციალური უფლებების შესახებ მასალებს აქვეყნებს. ყველაზე დიდ ადგილს რედაქცია სწორედ

უფლებაშელახულ ადამიანებს უთმობს (15). ოჯახის, ანდა გულშემატკივრის კომენტარი სულ ერთჯერ შეგვხვდა. სხვა გამოცემებთან შედარებით უფრო მეტი ძალისხმევა დახარჯეს "ლიბერალის" რეპორტიორებმა საჯარო უწყებების კომენტარების მოპოვებისთვის, ამ ტიპის მასალებში საჯარო უწყებების წარმომადგენლები სულ შვიდჯერ გამოჩნდნენ. სხვა გამოცემებთან შედარებით უფრო ადამიანის უფლებათა დამცველების კომენტარებიც (5). (დიაგრამა 43)

დიაგრამა 43

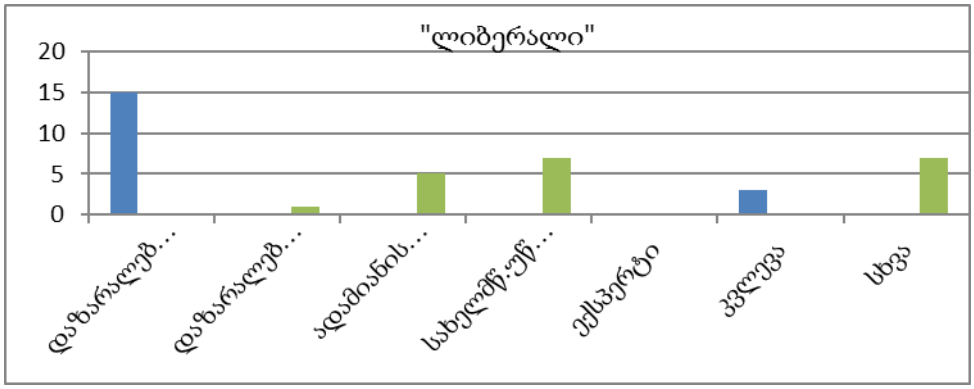

ადამიანის უფლებების შესახებ გამოქვეყნებულ მასალებში "ლიბერალმა" სამივე ტონი თანაბრად გამოიყენა:ნეიტრალური 3 პუბლიკაციაში; ნეგატიურიც -3 პუბლიკაციაში დაპოზიტიურიც -3 პუბლიკაციაში (დიაგრამა 44).

რაც შეეხება ბალანსს,დაბალანსებული პუბლიკაცია იყო-4,დაუბალანსებელი-2 და ნაწილობრივ დაბალანსებული-3. (დიაგრამა 45). დისკრიმინაციული გამონათქვამები არც ერთ პუბლიკაციაში არ დაფიქსირდა.

დიაგრამა 44

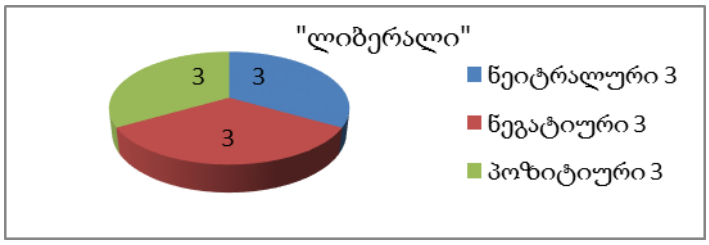

დიაგრამა 45

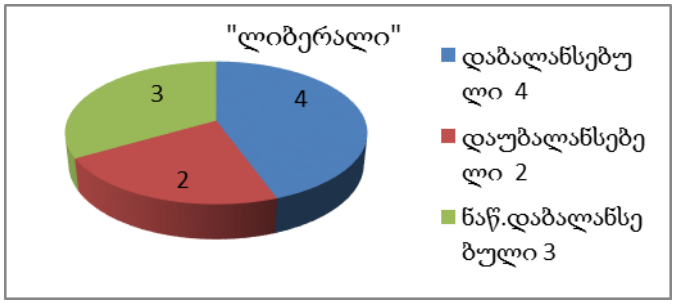

სოფლის მეურნეობის შესახებ გამოქვეყნებული პუბლიკაციები

სოფლის მეურნეობის შესახებ მასალები სულ უფრო მეტად შუქდეაბ არა ეკონომიკური, არამედ სწორედაც რომ სოციალური თვალთახედვით. ჩვენს ქვეყანაში, სადაც უმუშევრობა ერთერთი უმწვავესი პრობლემაა, სოფლის მეურნეობა თვით დასაქმებისა და შიდა მეწარმეობის ერთ-ერთ ყველაზე ხელმისაწვდომ საშუალებად იქცა. მართალია, სახელმწიფო საბიუჯეტო სუბსიდირების თვალსაზრისით ახალისებს ამ დარგს, თუმცა სოფლის მეურნეობით დაკავებული მოსახლეობა მაინც ერთ-ერთ ყველაზე უფრო დაუცველ ფენად რჩება საქართველოში. სასუქის სიძვირე, აგროდაზღვევის უქონლობის გამო მრავწლოვანი და ერთწლოვანი კულტურების დასეტყვა და გაფუჭება, მეცხოველეობაში შემოსავლების კლება, ყურძნის ფასის ცვალებადობა - ეს და სხვა საკითხები, ბუნებრივია, ეკონომიკური საკითხებია, თუმცა ამავდროულად მწვავე სოციალურ ელფერსაც ატარებს.

კვლევის დროს აღმოჩნდა, სოფლის მეურნეობის თემებით მხოლოდ ვებგამოცემა “ტაბულა” დაინტერესდა. “ლიბერალს” და “ნეტგაზეთს” ამ სოციალურ თემაზე საკვლევ პერიოდში პუბლიკაცია არ გამოუქვეყნებიათ. “ტაბულამ” კი, აღნიშნულ თემას საკვლევ პერიოდში სულ 2 პუბლიკაცია მიუძღვნა. წინასწარ შერჩეული კატეგორიების მიხედვით ამ პუბლიკაციების თვისებრივი ანალიზის შედეგები ჩვენ მაინც ჩავრთეთ ჩვენ საბაკალავრო თემაში.

წყაროების თვალსაზრისით აღსანიშნავი ისაა, რომ მთავარ გმირებს, ანუ გლეხებს “ტაბულაში” სოფლის მეურნეობის შესახებ გამოქვეყნებულ მასალებში ადგილი და დრო არ დათმობიათ. ამ მასალებში მხოლოდ სოფლის მეურნეობის მსხვილი

წარმოამდგენლების ე.წ. ფერმერების კომენტარებს შევხვდით (2), ასევე იყო საჯარო უწყების წარმომადგენლების კომენტარები (2) და ამონარიდები სოფლის მეურნეობის შესახებ გამოქვეყნებული კვლევებიდან (2). სხვა ტიპის წყარო "ტაბულაში" სოფლის მეურნეობის შესახებ გამოქვეყნებულ მასალებში არ შეგვხვედრია. (დიაგრამა 46)

დიაგრამა 46

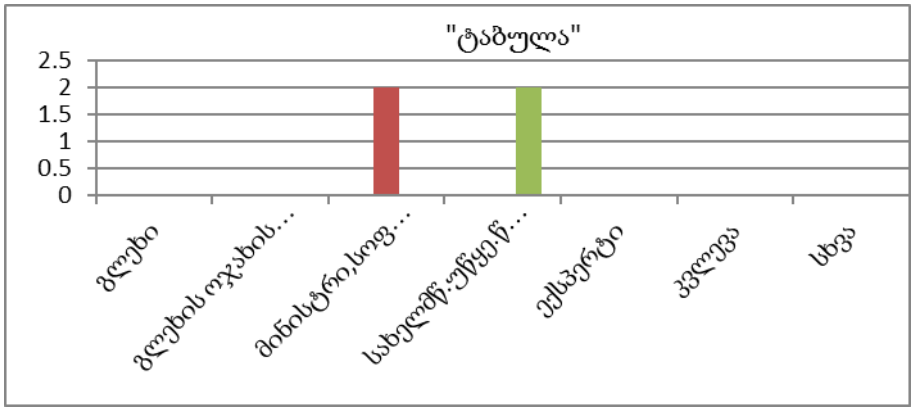

ტონის თვალსაზრისით მასალები ორ თანაბარ ნაწილად ნეგატიური ტონის მქონედ (1) და პოზიტიური ტონის მქონედ (1) დაიყო (დიაგრამა 47). სოფლის მეურნეობის შესახებ გამოქვეყნებული ყველა პუბლიკაცია "ტაბულაში" დაბალანსებული იყო (დიაგრამა 48).დისკრიმინაციული ტერმინები, ანდა გამონათქვამები, ამ მასალებში არ შეგვხვედრია.

დიაგრამა 47

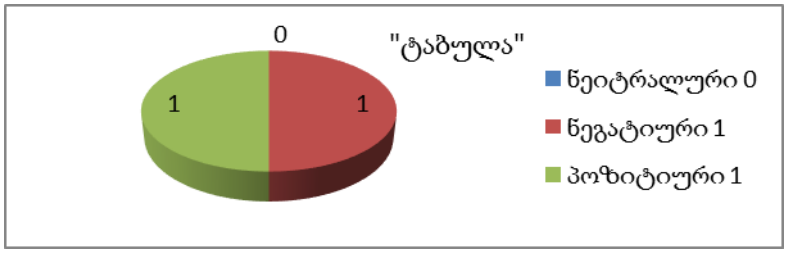

დიაგრამა 48

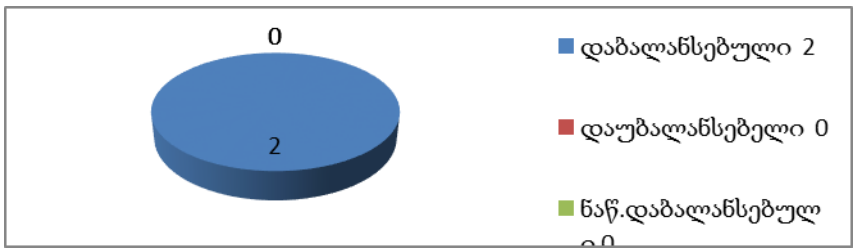

მაშასადამე, თვისებრივმა კვლევამ გამოკვეთა ის მსგავსებები და განსხვავებები, რაც სამივე ვებ გამოცემას სოციალური საკითხების გაშუქებისას ახასიათებს.მსგავსებებში ყველაზე მკაფიო ტენდენცია ისაა, რომ სოციალურ თემატიკაზე წერისას არც ერთი გამოცემა არ იყენებს დისკრიმინაციულ გამონათქვამს, ანდა დამოკიდებულებას. მასალების უმრავლესობა დაბალანსებულია, თუმცა პუბლიკაციების საერთო ოდენობის დაახლოებით 1/3-ში არ არის ბალანსი. უნდა აღინიშნოს, რომ ეს დასკვნა ძირითადად თვალსაზრისის გამომხატველ ჟურნალისტურ მასალებს ეხებათ.

განსხვავების კუთხით ცალსახა განსხვავება დაფიქსირდა "ლიბერალის" სარედაქციო პოლიტიკაში. ეს გამოცემა არ ლიდერობს სოციალურ თემაზე მომზადებული ჟურნალისტური მასალების ოდენობით (ამ მხრივ ლიდერი "ნეტგაზეთია"), თუმცა წყაროთა მრავლფეროვნების კუთხით "ლიბერალი" ცალსახად პირველობს. ჟურნალისტური მასალის ე.წ. გმირი (სამუშაოს მაძიებელი, სტუდენტი, მოსწავლე, ჯანრთელობის პრობლემის მქონე პირი...) "ლიბერალში" ყველაზე უფრო ხშირად გვხვდება. ეს გამოცემა, დანარჩენ ორ გამოცემასთან შედარებით, ყველაზე ხშირად ციტირებს სოციალურ თემატიკაზე მომზადებულ კვლევებს და რეპორტიორებს ამ გამოცემაში გაცილებით მეტი ძალისხმევა აქვთ დახარჯული საჯარო უწყებებიდან კომენტარის მოპოვებისთვის.

ტონის თვალსაზრისით სამივე გამოცემაში მრავლფეროვანი სიტუაციაა. რეპორტიორები თითქმის თანაბრად იყენებენ გაშუქების ნეიტრალურ, პოზიტიურ და ნეგატიურ ტონს. თუმცა, ნეგატიური ტონი ყველაზე უფრო მეტად "ნეტგაზეთის"გაშუქების თავისებურებაა - ჯანდაცვის საკითხებისა და განათლების საკითხების შესახებ მომზადებული პუბლიკაციების უმრავლესობა "ნეტგაზეთში" ნეგატიურ ტონში გაშუქდა.

დასასრულს აღვნიშნავთ, რომ თვისებრივმა კვლევამ ერთი საერთო დასკვნამდე მიგვიყვანა - “ლიბერალი”, “ნეტგაზეთი” და “ტაბულა” სოციალურ საკითხებს გარკვეულ წილად მსგავსად, გარკვეულ წილად კი სარედაქციო პოლიტიკისათვის დამახიათებელი თავისებური აქცენტებით აშუქებენ. სოციალურ თემატიკაზე მასალების გამოქვეყნების სიხშირით “ნეტგაზეთი” გამოირჩევა, წყაროთა სიუხვითა და მრავლფეროვნებით - “ლიბერალი”, “ტაბულა,” კი ყველაზე უფრო იშვიათად და მშრალად აშუქებს სოციალურ თემებს.

დასკვნა

ინტერნეტ მედიის სამი ანგარიშ გასაწევი გამოცემის (“ლიბერალი”, “ტაბულა“ და “ნეტგაზეთი”) 1 წლის განმავლობაში გამოქვეყნებულ პუბლიკაციებზე დაკვირვებამ აჩვენა, რომ ქართული ინტერნეტმედია სოციალური საკითხებით ხშირად ინტერესდება. ყველაზე ხშირად სოციალურ საკითხებს ”ნეტგაზეთი” აშუქებს, ამ გამოცემა საკვლევ პერიოდში სხვადასხვა სოციალურ თემატიკას 31 მასალა მიუძღვნა, სიხშირის თვალსაზრისით შემდეგ ადგილას “ლიბერალია”, რომელმაც იმავე პერიოდში სოციალურ საკითხებზე 22 პუბლიკაცია გამოაქვეყნა, ნაკლები ინტენსიოვბით ხასიათდება “ტაბულა, რადგან დროის იმავე მონაკვეთში სოციალურ თემატიკზე აქ მხოლოდ 12 პუბლიკაცია მოამზადეს.კვლევის დასკვნების უფრო სტრუქტუულად გადმოცემის მიზნით თანმიმდევრულად ვუპასუხებთ საკვლევ კითხვებს.

ქართული ონლაინ მედია, კერძოდ კი, ჩვენ მიერ შერჩეული სამი მედია პორტალზე(„ლიბერალი“ , „ტაბულა“ და „ნეტგაზეთი“)ერთი წლის განმავლობაში გამოქვეყნებულ პუბლიკაციებში

- რამდენად მრავალფეროვანია სოციალური თემატიკა და რა სოციალური საკითხები შუქდება?

სამივე ონლაინ გამოცემაში ერთი წლის განმავლობაში სოციალური თემატიკაზე გამოქვეყნებულ პუბლიკაციებში სოციალური თემების გაშუქებისას პრიორიტეტს ანიჭებენ ამბებს, სადაც ჩანს, რომ ადამიანს შეელახა ესა თუ ის სოციალური უფლება (ვერ ღებულობს სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფის სტატუსს, ვერ ახორციელებს განათლების უფლებას და ა.შ.). ამდენად თემატურად ყველაზე მეტი ოდენობით პუბლიკაცია სწორედ ასეთ საკითხებს მიეძღვნა. სხვა ქვეთემებში პრიორიტეტები სხვადასხვანაირად გადანაწილდა.

მაგალითად, “ნეტგაზეთში” რიგით მეორე პრობლემა, რომელსაც ყველაზე მეტი პუბლიკაცა მიეძღვნა განათლებაა, “ლიბერალში” კი - ჯანდაცვა.

მოლოდინის საწინააღმდეგოდ ყველაზე იშვიათად გაშუქებულ სოციალური თემად უმუშევრობა/დასაქმება გამოვლიდნა.

ამ თემაზე ერთი წლის განმავლობაში „ნეტგაზეთმა“ სულ -6 პუბლიკაცია მოამზადა ,ხოლო- “ლიბერალმა”-2. “ტაბულას” კი ასეთი მწვავე პრობლემის შესახებ ერთი მასალა მოუმზადებია.თუმცა, “ტაბულამ” დრო და ადგილი დაუთმო სოფლის მეურნეობის პრობლემის გაშუქებას (2 მასალა), “ლიბერალი” და “ნეტგაზეთი” კი აღნიშნული თემით არ დაინტერესებულა.

- სოციალურ საკითხებზე მომზადებულ პულიკაციებში -ინფორმაციული მასალა ჭარბობს,თუ - ანალიტიკური?

სოციალურ თემატიკაზე მოზადებულ პუბლიკაციებში სამივე ჯამურად მედია საშუალებამ უფრო მეტი საინფორმაციო მასალა გამოაქვეყნა, ვიდრე - ანალიზური. კერძოდ, საკვლევ პერიოდში სოციალურ თემატიკაზე მომზადებული 65 მასალიდან 44 საინფორმაციო იყო, ანალიტიკური კი -21. ახალი ამბების გამოქვეყნების სიხშირით პირველ ადგილზე “ნეტგაზეთია”, მეორეზე კი - “ლიბერალი”. “ტაბულამ” სოციალურ საკითხებს ყველაზე ცოტა რაოდენობის პუბლიკაცია მიუძღვნა, ასევე “ტაბულას” შემთხვევაში პუბლიკაციები არაიდენტური იყო.ანალიტიკური პუბლიკაცია იყო-1,ხოლო საინფორმაციო პუბლიკაციების ოდენობა-11

- რამდენად სრულყოფილად, მრავალმხრივად და დაბალანსებულად არის მომზადებული სოციალურ თემებთან დაკავშირებული ახალი ამბები?

სოციალურ თემებზე მომზადებული მასალების ძირითადი ნაწილი მრავლმხრივად და დაბალანსებულადაა გაშუქებული. პუბლიკაციების 29ნაწილი დაბალანსებულად, ხოლო 24 ნაწილობრივ დაბალანსებულადაა გაშუქებული. 12პუბლიკაციაში- არ არის ბალანსი დაცული. თუმცა, ეს მასალებიც, სადაც არ შეგვხვდა ბალანსი, ფორმით თვალსაზრისის გამომხატველი ტექსტებია და ამ შემთხვევაში ბალანსის არარსებობა გარკვეულწილად გამართლებულიც კია.

- რამდენად ღრმად და საფუძვლიანად არის გაშუქებული სოციალურ თემატიკაზე მომზადებული ანალიზური ჟურნალისტური მასალები?

სოციალურ თემატიკაზე გამოქვეყენებული ანალიზური მასალების სიღრმისეულობა თვისებრივი კონტენტანალზის შინაარსობრივი მახასიათებლებიდან ერთ-ერთია - წყაროთა მრავლფეროვნებით - გავაანალიზეთ. აღმოჩნდა, რომ “ლიბერალის” მიერ სოციალურ თეამტიკაზე გამოქვეყნებული ანალიტიკურ ჟურნალისტურ მასალებში

ყველაზე მრავალფეროვანი წყაროებია გამოყენებული.ჟურნალისტური მასალის ე.წ. გმირი (სამუშაოს მაძიებელი, სტუდენტი, მოსწავლე, ჯანრთელობის პრობლემის მქონე პირი...) "ლიბერალში" ყველაზე უფრო ხშირად გვხვდება. ეს გამოცემა, დანარჩენ ორ გამოცემასთან შედარებით, ყველაზე ხშირად ციტირებს სოციალურ თემატიკაზე მომზადებულ კვლევებს და რეპორტიორებს, ამ გამოცემაში გაცილებით მეტი ძალისხმევა აქვთ დახარჯული საჯარო უწყებებიდან კომენტარის მოპოვებისთვის.

- რამდენად იცავს ჟურნალისტი ჟურნალისტური ეთიკის პრინციპებს? და თუარ იცავს, მაშინ რა სახის დარღვევებს ვხვდებით?

სამივე გამოცემა იცავს ჟურნალისტური ეთიკის პრინციპებს.
ტონის თვალსაზრისით მასალების უმრავლესობა ნეიტრალურია.ნეგატიური ტონი მასალების დაახლოებით ერთ მესამედში გვხვდება და, როგორც წესი, ნეგატიური ტონი ფიქსირდება იმ ამბებთან მიმართებაში,სადაც ირღვევა ადამიანის რომელიმე სოციალური უფლება (ჯანმრთელობის დაცვის უფლება, განათლების მიღების უფლება,ღირსეულ და უსაფრთხო გარემოში ცხოვრების უფლება...). საკვლევ პერიოდში არც ერთ გამოცემას არ გამოუყენებია რაიმე სახის დისკრიმინაციული გამონათქვმი, არ გამოუვლენია დისკრიმინაციული დამოკიდებულება."ლიბერალი", "ნეტგაზეთი" და "ტაბულა" ეთიკური პრინციპებს პატივს სცემს.

მაშასადამე, ნაწილობრივ დადასტურდა **კვლევის ჰიპოთეზა, რომლის თანახმადაც** ქართული ონლაინ მედია ხშირად არღვევს პროფესიულ სტანდარტებს, მოვლენურად ინტერესდება ფაქტებით და არ იჩენს მუდმივ, თანმიმდევრულ ინტერესს სოციალური პრობლემის საკითხების გაშუქების მიმართ. არ ებრძვის სტიგმას,სტანდარტების დარღვევის შედეგად ხელს უწყობს სტერეოტიპების დამკვიდრებას.

კერძოდ, დადასტურდა, რომ რედაქციები მოვლენურად ინტერესდებიან სოციალური თემატიკით და უპირატესად ახალი ამბების სახით აშუქებენ სოციალურ საკითხებს. ანუ იმ შემთხვევაში აშუქებენ ამა თუ იმ საკითხს, თუკი რაიმე ამბავი ხდება. შედარებით ნაკლებია ისეთი ჟურნალისტური მასალები, რომლებიც ჟურნალისტის (ანდა რედაქციის) პირადი ინიციატივით ისეა გაშუქებული, რომ იმ დღეს საკითხთან

დაკავშირებით არაფერი მომხდარა - არ გამართულა საჯარო უწყების ბრიფინგი, არ გახსნილა სკოლა,ანდა არ არის რომელიმე სოციალურად მოწყვლადი ჯგუფისთვის მნიშვნელოვანი დღე (მაგალითად, აივ ინფექცია/შიდსით ინფიცირებულთა საერთაშორისო დღე,ანდა დაუნის სინდრომის მქონე პირების საერთაშორისო დღე).

მუდმივი და თანმიმდევრული ინტერესი არც ერთ ონლაინ გამოცემაში არ შეგვხვედრია,ამას მოწმობს ანალიტიკური მასალების სიმწირეც.მაგალითად,დასაქმება/ უმუშევრობაზე მთელი წლის განმავლობაში 8- მასალა გამოქვყნდა "ნეტაგზეთსა" და "ლიბერალში", "ტაბულაში" კი მხოლოდ-1.

არ დადასტურდა,**ჰიპოთეზის** ის ნაწილი, სადაც ვვარაუდობდით, რომ სოციალური თემები პროფესიული სტანდარტების დარღვევით იყო გაშუქებული და ჟურნალისტები არ ებრძოდნენ სტიგმას,სტანდარტების დარღვევის შედეგად ხელს უწყობდნენ სტერეოტიპების დამკვიდრებას. ერთი წლის განმავლობაში გამოქვეყნებულ არც ერთ მასალაში არ შეგვხვედრია სტერეოტიპების დამკვიდრების ხელშემწყობი გამონათქვამები, ანდა-დამოკიდებულება. "ლიბერალის", "ნეტგაზეთისა" და "ტაბულას" რეპორტიორები იცავდნენ ეთიკურ სტადარტებს, არ იყენებდნენ დისკრიმინაციულ გამონათქვამებს.

კვლევის მიგნებები

- მედია დიდ ყურადღებას უთმობს სოციალური საკითხების გაშუქებას.
- პუბლიკაციების უმეტესობა მოკლებულია სიღრმისეულ ანალიზს.
- ჟურნალისტები ხშირად არღვევენ სტანდარტებს და არასწორი შეხედულებების დამკვიდრებას უწყობენ ხელს.
- ჟურნალისტების მიერ მომზადებული მასალა, ნაწილობრივ ხელს უწყობს საზოგადოების ცნობადობის ამაღლებას.

რეკომენდაციები

- უფრო ხშირად იმუშაონ სოციალურ თემებზე ინდივიდუალურად და საკუთარი ინიციატივით.
- გაამრავალფეროვნონ წყაროები,განსაკუთრებით გამოიყენონ კვლევები სოციალურ საკითხებზე,მეტი დრო და ადგილი დაუთმონ ექსპერტებს.
- გაცილებით უფრო მეტი ოდენობით ჟურნალისტური მასალა მოამზადონ უმუშევრობა/დასაქმების პრობლემაზე,რადგან ეს ერთ-ერთი ყველაზე მწვავე პრობლემაა დღევანდელ საქართველოში.
- ჟურნალისტმა ყოველთვის უნდა გააკეთოს ,,ფოკუსი შესაძლებლობებზე და არა შეზღუდვებზე“(**Focus on Abilities not Disabilities).**
- მასალის მომზადების დროს ჟურნალისტს ქონდეს საკითხის ღრმა ცოდნა

გამოყენებული ლიტერატურა

I წიგნები

1. გზირიშვილი დავით; დამოუკიდებელი საქართველო-სოციალური და ჯანმრთელობის დაცვის სიტემები; თბილისი 2012 წ.
2. ზურაბიშვილი თინათინ, თვისებრივი მეთოდები სოციალურ კვლევაში, თბილისი, 2006წ.
3. პაიჭაძე დავით;ბავშვთა საკითხების გაშუქება; თბილისი, 2006წ.
4. ცისკარიშვილი ოლიკო; ჟურნალისტის გზამკვლევი სოციალური საკითხები გაშუქებში; თბილისი; 2017 წ.

II კვლევები

1) მსხილაძე ქეთი, "სოციალური თემატიკა საინფორმაციო პროგრამებში", მედიის განვითარების ფონდი, თბილისი, 2011 http://eurocommunicator.ge/mdf/uploads//Socialuri_tematika_sainformacio_gamoshvebebshi.pdf
2) ცომაია თიკო, ჯანმრთელობის საკითხების გაშუქება მედიაში, მედიის განვითარების ფონდი, თბილისი, 2011 წელი; http://eurocommunicator.ge/mdf/uploads//Coverage_of_Health_Issues_by_Georgian_Media_GEO.pdf
3) "ბაშვთა საკითხების გაშუქების მედიამონიტორინგის ანგარიში, 2016 წლის 1 აპრილი -1 დეკმბერი";საქართველოს ჟურნალისტური ეთიკის ქარტია; თბილისი, 2017 წ; http://qartia.org.ge/wp-content/uploads/2016/12/%E1%83%9B%E1%83%9D%E1%83%9C%E1%83%98%E1%83%A2%E1%83%9D%E1%83%A0%E1%83%98%E1%83%9C%E1%83%92%E1%83%98%E1%83%A1-%E1%83%90%E1%83%9C%E1%83%92%E1%83%90%E1%83%A0%E1%83%98%E1%83%A8%E1%83%98-20.12.pdf (ბოლო შესვლა 2017 წლის 5 ივლისი)
4) "სოციალური და ეკონომიკური საკითხების გაშუქება ქართულ მედიაში", მონიტორინგის შედეგები; თბილისი; 2011 წ.
5) "მოსახლეობა მედიისგან სოციალური საკითხების გაშუქებას ელის", საერთაშორისო გამჭვირვალობა - საქართველო, თბილისი 2015 წ;http://www.transparency.ge/ge/content/stub-580

III ონლაინ პუბლიკაციები

(„ნეტგაზეთი“, „ლიბერალი“ და „ტაბულა“)

1)http://netgazeti.ge/

1)მეფარიშვილი მიშა; “შსს გენდერული აუდიტი: უწყებაში დასაქმებულებს შორის 14% ქალია”; 23.01.2016წ

2)დიასამიძე გიორგი ;„თბილისი, მე-13 რაიონი“ 27.02.2016

3)დიმიტრაძე ირმა;„10 თვის ნინოს მამას შვილის პანსიონში ჩაბარება აღარ სურს“17.03.2016

4) netgazeti.ge;„რაც არის, იმას გვაჭმევს – ბავშვები სიღარიბეში“16.09.2016

5)ბოგვერაძე მარიამ;„ზამთარი თბილისში: მხოლოდ ზოგისთვის ხელმისაწვდომი უსახლკაროთა თავშესაფარი“; 04.11.2016

6)დიასამიძე გიორგი;„უკმაყოფილო მოვაჭრეები და კლიენტები – პროდუქტების ფასები ბაზარში“; 28.12.2016

7)კახიშვილი ნინო;„H1N1 ვირუსი მთელ საქართველოშია გავრცელებული“; 18.01.2016

8)მეფარიშვილი მიშა ;„სერგეენკო: ოჯახის ექიმების 24-საათიანმა ცენტრებმა მომსახურების ხარისხი გააუმჯობესა“; 29.01.2016

9)ბოგვერაძე მარიამ;„საქართველო ზიკა ვირუსის გავრცელების რისკი სქვეშ“;19.05.2016

10)ხაჭაპურიძეელენე ;„ურეცეპტოდ მედიკამენტის გაყიდვისთვი სფარმაცევტი დაისჯება“; 03.08.2016

11)ბოგვერაძემარიამი;„საქართველოში უფროს კლასელებში ალკოჰოლის მოხმარების მაღალი მაჩვენებელია“; 01.11.2016

12)ბოგვერაძემარიამი;„საყოველთაო ჯანდაცვა მხოლოდ შერჩეულ სამედიცინო დაწესებულებებში“; 09.12.2016

13)კოტოვა მარიანა;„ქალები აფხაზეთიდან აბორტის აკრძალვის შემდეგ“; 27.12.2016

14)გიუნაშვილი გუკი;„კანონპროექტი“ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების” შესახებ ბავშვთა უფლებების დასაცავად“; 05.01.2016

15)გვარიშვილი ანა;„19’000 ლარი თსუის თვითმმართველობის ტრენინგისათვის და სტუდენტების პროტესტი“20.01.2016

16)კახიშვილი ნინო;„20ათასამდე მასწავლებელი და ყველა საჯარო სკოლის დირექტორი გადამზადდება“; 03.02.2016

17)მაჭავარიანი ქეთი;„სანიკიძე: განათლების სამინისტროს საპატრიარქოსთან ყოველთვის ექნება გადაკვეთა“; 11.02.2016

18)ჩახაია ლელა; „უნდა ავკრძალოთ თუ არა შერეული ასაკის ჯგუფები საბავშვო ბაღებში?“; 14.04.201

19)ბოგვერაძე მარიამ;„რა პირობებში ცხოვრობენ თსუ-ისსტუდენტები სტუდქალაქში“; 04.05.2016

20)ბოგვერაძე მარიამ;„რა კეთდება სასკოლო ინფრასტრუქტურის განვითარებისთვის“; 09.06.2016

21)ბოგვერაძე მარიამ; „არაქართულენოვანი სტუდენტებისთვის ქართულ ენაში მომზადების პროგრამის ხარვეზები“; 10.11.2016
22)პერტაია ლუკა;"მუსლიმი მოსწავლეების პროტესტი მოხისის სკოლაში – დირექტორისა და სამინისტროს პასუხი“; 26.12.2016
23)გიუნაშვილი გუკი;„ქუჩაში მომუშავე ბავშვების დასაცავად კანონში ახალი ტერმინი “მიუსაფარი ბავშვი” ჩაიწერება“; 15.01.2016
24)თურაძე ეთერ;„ძალადობა იეჰოვას მოწმეებზე საჯარო მოხელეებისა და სასულიერო პირების მონაწილეობით“; 07.02.2016
25)გიუნაშვილი გუკი; „საჯარო დაწესებულებებში უსინათლო პირებს პერსონალური ასისტენტები მოემსახურებიან“; 09.02.2016
26)მეფარიშვი ლიმიშა;„მუსლიმების ბრძოლა უფლებებისათვის ადიგენში“; 02.03.2016
27)გიუნაშვილი გუკი;“ჩემი მეგობრები – ჩემი გარემოცვა” – დაუნის სინდრომის საერთაშორისო დღე თბილისში“; 21.03.2016
28)ქაზიმოვა გულნურ;„რას იტყვიან?- ქორწინებით დასრულებული გატაცება და არაეფექტური კანონი“; 27.03.2016
29)ბოგვერაძე მარიამ;„ძალადობის მსხვერპლი ბავშვები – ვინ ზრუნავს მათზე?“; 15.08.2016
30)ბოგვერაძე მარიამ;„16 ათასამდე ბავშვი სახიფათო შრომაში“;20.09.2016
31)„ნეტგაზეთი“;„ცოლების მკვლელობა სომხეთში – გულგრილობის შედეგები“; 11.10.2016

2)http://liberali.ge/

1)გოგიშვილი სოფო;„სოციალურად დაუცველები უმუშევრობის ჩაკეტილწრეში“; 17 ოქტომბერი, 2016
2)ხალიანი თათია / აფციაური სოფო;„პანსიონში, ოჯახიდანშორს“; 15 დეკემბერი 2016
3)ზაკაშვილი ლიკა;„სოციალური დაცვა და საყოველთაო ჯანმრთელობის 3 წელი - ინტერვიუ დავით გზირიშვილთან“;24 თებერვალი; 2016
4)ვარდიაშვილი ზურაბ / თეიკანაშვილი; „საშიში ჰაერი“; 29 თებერვალი, 2016
5)ზაკაშვილი ლიკა; „საყოველთაო ჯანდაცვა და მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობა“; 31 მარტი 2016
6)ამირანაშვილი ნათია;„სიცოცხლის უფლება და ორგანოებით ვაჭრობის რისკი“;11 აპრილი, 2016
7)ზაკაშვილი ლიკა; „შემცირებული ბიუჯეტი და წამლები - ფსიქიკური ჯანმრთელობის პროგრამის უცვლელი პრობლემები“; 19 მაისი, 2016
8)ზაკაშვილი ლიკა;„პროგრამა თბილისში მცხოვრები აუტიზმის მქონე ბავშვებისთვის - თუმცა, არა ყველასთვის“; 30 მაისი, 2016
9)ზაკაშვილი ლიკა;„ღარიბი მოსახლეობის მთავარი ტვირთი - ვინ გადაიხდის წამლის ფასს“; 07 ივნისი, 2016
10)ზაკაშვილი ლიკა;„სიახლეები ორსულებისთვის და სამშობიაროებისთვის - ინტერვიუ მინისტრის მოადგილესთან“; 14 ნოემბერი, 2016

11)გორგოძე სალომე;„სოფლად მცხოვრები ბავშვები სასკოლო მზაობის პროგრამის მიღმა“; 06 აპრილი, 2016
12)გორგოძე სალომე;„რაელით ბაღებს, სადაც სხვადასხვა ასაკის ბავშვები ერთ ჯგუფში სწავლობენ“; 12 მაისი, 2016
13)გორგოძე სალომე;„სკოლა და თემი - ურთიერთობა, პრობლემები, გამოწვევები“06 ივლისი, 2016
14)ხალიანი თათია;„ინკლუზიური განათლება სკოლაში - მიღწევები და გამოწვევები“; 22 ოქტომბერი, 2016
15) ხალიანი თათია; „რატომ ტოვებენ ბავშვები სკოლას"; 28 დეკემბერი, 2016
16)აფციაური სოფო; „ადამიანები, განსაკუთრებულ ზრუნვას რომ საჭიროებენ“; 27 იანვარი, 2016
17)აფციაური სოფო; „როგორ ცხოვრობენ შშმ პირები პანსიონებში?“; 21 აპრილი, 2017
18) ხალიანი თათია; „სოფლად მცხოვრები ქალები კაცებზე მეტს შრომობენ“26 აპრილი 2016
19)ღვედაშვილი ქეთევან;„ბავშვები ქუჩებიდან“; 12 მაისი, 2016
20)ქაზიმოვა გულნურ; “ვისაც ფულიაქვს, არასრულწლოვნის ცოლად მოყვანის გამო საპროცესო გარიგებას აფორმებს და პრობლემაც მოგვარებულია”; 23 სექტემბერი, 2016
21)ამამმა დინურან;„ძალადობის მსხვერპლი - “სასოწარკვეთილი ვიყავი, მშობლებმაც კი არ მიმიღეს”; 26 ოქტომბერი, 201
22) ხალიანი თათია;„ბავშვობა შრომაში“; 21 ნოემბერი, 2016

3)http://www.tabula.ge/

1) “ტაბულა“; „მთავრობა პენსიონერებს ასაქმებს, როცა უმუშევრობა ყველაზე მაღალი ახალგაზრდებშია“; 9 აგვისტო, 2016

2) “ტაბულა“; „საქართველო ელექტრონული რეცეპტების სისტემაზე გადადის, დეტალები რეფორმის შესახებ“; 11 აგვისტო, 2016 წ

3) „ტაბულა“;„რეცეპტით გასაცემი წამლების ფასნამატი ურეცეპტო წამლების ფასნამატს ორჯერ აღემატება“; 20 სექტემბერი, 2016
4)„ტაბულა“; „საყოველთაო ჯანდაცვის 605-მილიონიანი ბიუჯეტი პრაქტიკულად ამოწურულია“; 12 დეკემბერი, 2016
5) “ტაბულა“;„სიცოცხლის ხის დაფინანსებით შშმ ბავშვებისთვის სასკოლო ბიბლიოთეკა მოეწყო“; 2 მარტი, 2016
6) „ტაბულა“; „მასწავლებელთა 83%-მა პროფესიული გამოცდის მინიმალური ზღვარი ვერ გადალახა“';10 მარტი, 2016
7) „ტაბულა“; „ფონდმა "სიცოცხლისხე" შშმ ბავშვებისთვის ინკლუზიური საგანმანათლებლო სივრცე შექმნა“; 11 ნოემბერი, 2016
8) „ტაბულა“;„ თბილისში, 10 თვის გოგონას ცემის ბრალდებით, მისი ძიძა დააკავეს“; 15 ნოემბერი, 2016
9) „ტაბულა“;„ შსს: წინანდალში მამაკაცმა ყოფილი მეუღლე სანადირო თოფით მოკლა“;10 დეკემბერი, 2016

10)„ტაბულა“;“მარნეულში ცოლმა ქმარი მოკლა, ბრალდებული პოლიციამ უკვე დააკავა“; 27 დეკემბერი, 2016
11) “ტაბულა“;„ ღორების იდენტიფიკაცია-რეგისტრაცია და მათი ელექტრონული ბაზის შექმნა იგეგმება“; 28 ივლისი, 2016
12) “ტაბულა“;„ მთავრობამ 2 მილიონი ძროხაუკვე დაარეგისტრირა“; 23 დეკემბერი, 2016

დანართები

დანართი1. უმუშევრობა/დასაქმების,სიღარიბის შესახებ პუბლიკაციების კვლევის ბარათები "ნეტგაზეთის" მაგალითზე.

„ნეტგაზეთი"

ა) წყაროების ანალიზი

პუბლიკაციის სათაური	გმირი (სამუშაოს მაძიებელი) (გაჭირვებული)	გმირის ოჯახის წევრები	დამსაქმებელი	სახელმწიფო უწყების წარმომადგენელი	ექსპერტი	კვლევები	სხვა (აღწერეთ)
1.შსს გენდერული აუდიტი: უწყებაში დასაქმებულებს შორის 14% ქალია. 23.01.2016	1		1	1			1 გაეროს ქალთა ორგანიზაცია
2.თბილისი, მე-13 რაიონი27.02.2016	6	2		2			
3. 10 თვის ნინოს მამას შვილის პანსიონში ჩაბარება აღარ სურს17.03.2016	1	3		1			
4.რაც არის, იმას გვაჭმევს – ბავშვები სიღარიბეში16.09.2016	1	3		1		1(გაეროს ბავშვთა ფონდი)	
5.ზამთარი თბილისში: მხოლოდ ზოგისთვის ხელმისაწვდომი უსახლკარო	4	1		2			არასამთავრობორგანიზაცია(EMC),

თათავშესაფარი04.11.2016							
6.უკმაყოფილო მოვაჭრეები და კლიენტები – პროდუქტების ფასები ბაზარში28.12.2016	2						

ბ) ტონი

მასალის სათაური	ნეიტრალური	ნეგატიური	პოზიტიური
1.შსს გენდერული აუდიტი: უწყებაში დასაქმებულებს შორის 14% ქალია. 23.01.2016	✓		
2.თბილისი, მე-13 რაიონი27.02.2016		✓ (ხელისუფლების მიმართ)	
3. 10 თვის ნინოს მამას შვილის პანსიონში ჩაბარება აღარ სურს17.03.2016		✓ (სახელმწიფოს ინიციატივების მიმართ)	
4. რაც არის, იმას გვაჭმევს – ბავშვები სიღარიბეში16.09.2016			✓ (ბაშვების მიმართ)
5.ზამთარი თბილისში: მხოლოდ ზოგისთვის ხელმისაწვდომი უსახლკაროთა თავშესაფარი04.11.2016		✓ (სახელმწიფოს ინიციატივების მიმართ)	
6.უკმაყოფილო მოვაჭრეები და კლიენტები –		✓ (სახელმწიფო სტრუქტურის მიმართ)	

პროდუქტების ფასები ბაზარში28.12.2016			

გ)ბალანსი

მასალის სათაური	დაუბალენსებელია	დაბალანსებულია	ნაწილობრივ დაბალანსებულია
1.შსს გენდერული აუდიტი: უწყებაში დასაქმებულებს შორის 14% ქალია. 23.01.2016			✓
2.თბილისი, მე-13 რაიონი27.02.2016		✓	
3.10 თვის ნინოს მამას შვილის პანსიონში ჩაბარება აღარ სურს17.03.2016			✓
4.რაც არის, იმას გვაჭმევს – ბავშვები სიღარიბეში16.09.2016			✓
5.ზამთარი თბილისში: მხოლოდ ზოგისთვის ხელმისაწვდომი უსახლკაროთა თავშესაფარი04.11.2016		✓	
6.უკმაყოფილო მოვაჭრეები და კლიენტები – პროდუქტების ფასები ბაზარში28.12.2016	✓		

დ) დისკრიმინაციული გამონათქვემები

მასალის სათაური	დისკრიმინაციული გამონათქვამი არის	დისკრიმინაციული გამონათქვამი არ არ არის
1.შსს გენდერული აუდიტი: უწყებაში დასაქმებულებს შორის 14% ქალია. 23.01.2016		✓
2.თბილისი, მე-13 რაიონი27.02.2016		✓
3.10 თვის ნინოს მამას შვილის პანსიონში ჩაბარება აღარ სურს17.03.2016		✓
4.რაც არის, იმას გვაჭმევს – ბავშვები სიღარიბეში16.09.2016		✓
5.ზამთარი თბილისში: მხოლოდ ზოგისთვის ხელმისაწვდომი უსახლკაროთა თავშესაფარი04.11.2016		✓
6.უკმაყოფილო მოვაჭრეები და კლიენტები – პროდუქტების ფასები ბაზარში28.12.2016		✓

დანართი 2 .სატიტულო ფურცლის ინგლისური ვერსია.

Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

Lana Mezurnishvili

Coverage of social issues in Georgian media
(Content analysis of 2016 year publications of Online MediaOutlets - "Netgazeti", "Liberali" and "Tabula")

The Master's program "Media and New Technologies"

Master's work is done in order to obtain Master's Degree in Social Sciences

Head: Magda Memanishvili

Doctor of Journalism

TSU Assistant Professor

Tbilisi, 2017